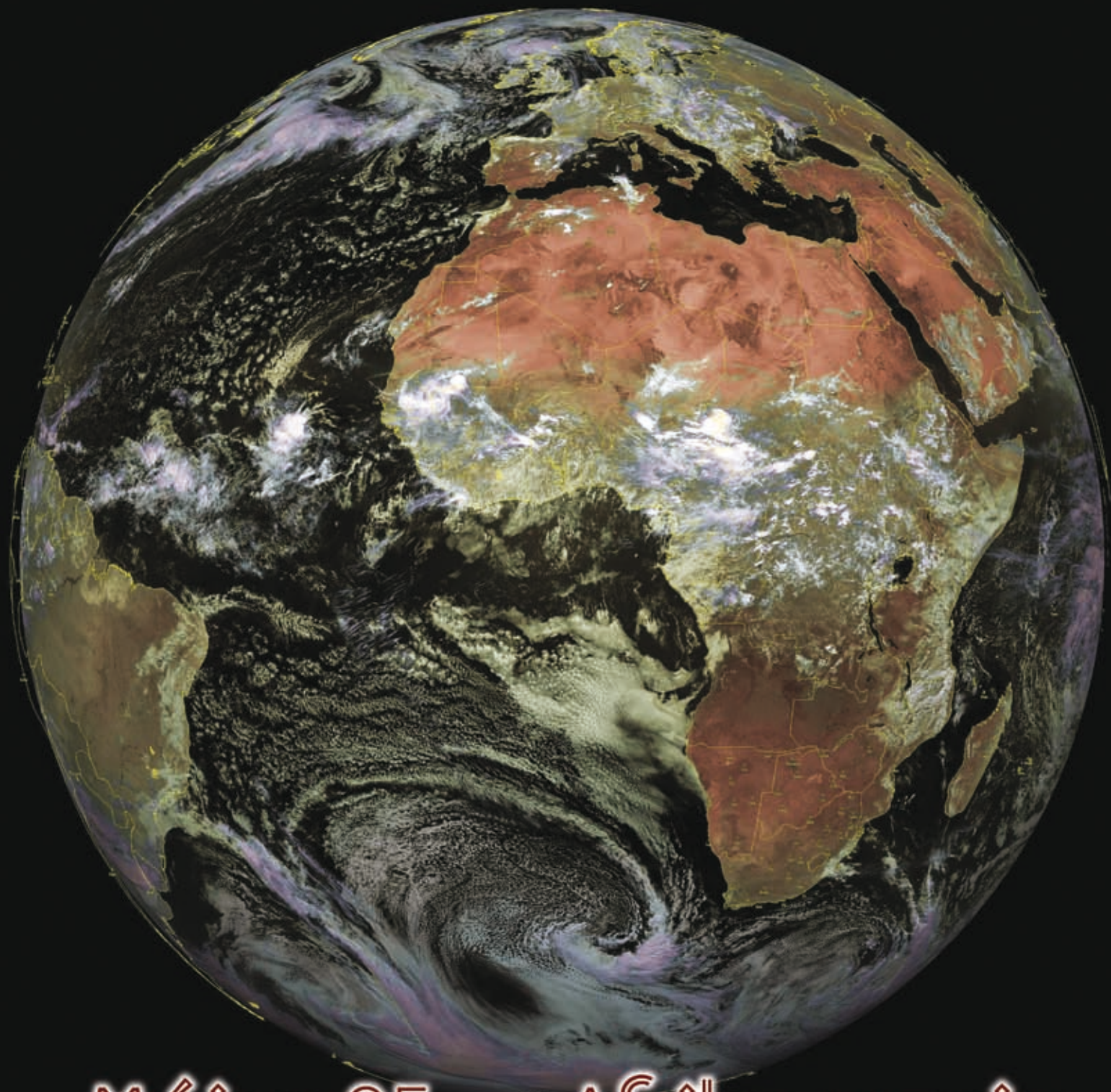

66. évf., 2012. V. 24., ára 50 dinár

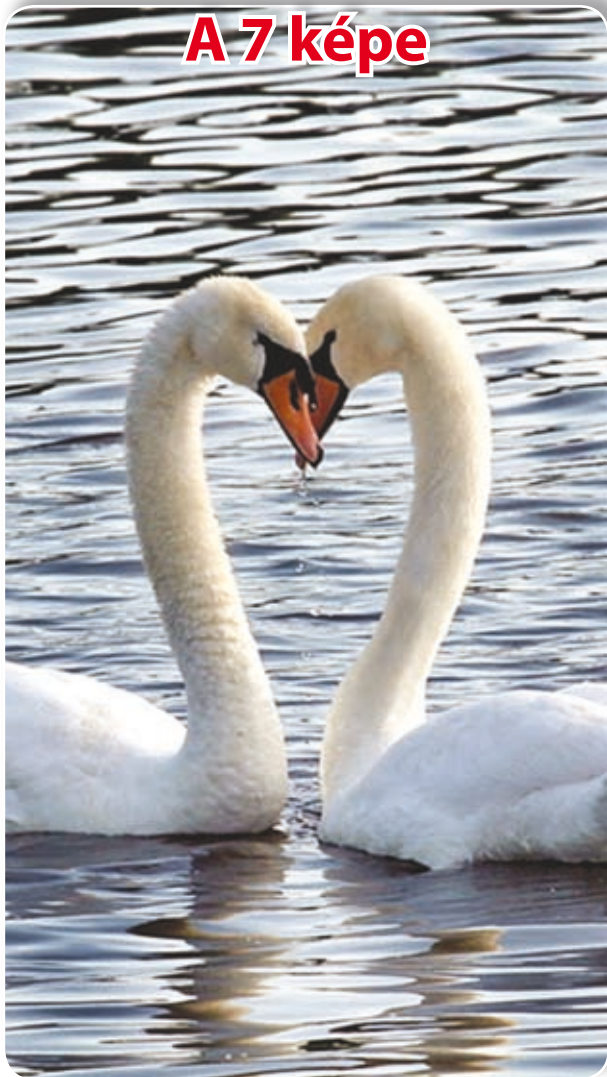
20

Jó Pajtás

Május 25. – Afrika napja

A 7 képe

Nem hat tyúk, még csak nem is két tyúk. Hanem hattyúk, mi több: gyönyörű hattyúk, abból is egy pár. Régen minden télen elszálltak melegebb vidékekre, silyentájt jöttek vissza hozzánk. Mostanában azonban egész nagy csapatok telelnek át, így például az újvidéki Strandon vagy a Köves környékén, az emberek társaságát és a köldülő életmódot választva a veszéllyel teli, távoli út helyett... És észrevettétek: a két madár nyaka mintha szívet formálna: ezzel is azt üzenik, itt a tavasz, s ilyenkor illik legálább egy icipicit szerelmesnek lenni!

Pályázat meseíróknak

A Jó Pajtás szerkesztőségének felhívása

A Jó Pajtás gyermeklap (a Magyar Szó Lapkiadó Kft. részéül) mesepályázatot hirdet magyar nyelven alkotó felnőtök íróknak.

5–12 éves gyermekeknek szóló meséket várunk szabadon választott témában. A pályázat célja, hogy magas színvonalú alkotásra ösztönözzük a gyerekek számára (is) alkotó írókat, ezek műveit közölhessük, alkalmasint könyvként kiadhassuk.

A pályázat jelígés.

Egy szerző több mesével is pályázhat, mindegyiket azonos jelígével kell aláírni (egy szerző csak egy díjat kaphat). Külön lezárt borítékban kell a jelige megfejtését a meséket tartalmazó nagyobb borítékba tenni, ezt nem adjuk át a zsűrinek, és csak az elbírálás végeztével bontjuk föl.

A pályázaton Szerbiában élők, valamint határon túli szerzők is részt vehetnek korábban nem publikált mesékkal, a résztvevők alsó korhatára 18 év.

A mesék témája szabad, terjedelmük: minimum 2000, maximum 5000 karakter.

A pályázathoz nem kell illusztrációt mellékelni.

A pályázatra való benevezéssel a szerző kijelenti, hogy a beküldött mese a saját alkotása.

A pályázatra beérkező meséket a Jó Pajtás szerkesztősége által kinevezett, szakemberekből összeállított bizottság bírálja el.

A pályázatra érkező mesék közül a legjobbakat az alábbi pénzösszegekkel díjazzuk:

- 1. díj: 50 000 dinár
- 2. díj: 25 000 dinár
- 3. díj: 10 000 dinár.

A pályamunkákat postán a következő címre várjuk:

**Jó Pajtás szerkesztősége
MESEPÁLYÁZAT
21000 NOVI SAD
Vojvode Mišića 1.**

Határidő: 2012. június 15. (a beérkezés dátuma).

Eredményhirdetés: 2012. június 30.

A nem díjazott meséket – amennyiben a szerkesztőség jónak találja – (tiszteletdíj ellenében) megjelentetheti a Jó Pajtásban, illetve a Mézeskalácsban.

A Jó Pajtás mindenkori legnépszerűbb melléklete: a VAJDASÁG TÉRKÉPE a szerb és magyar helységnevekkel eddig négy kiadást ért meg, természetesen mindegyik egy kicsit máslyen volt, tartalmazott valami újat, no meg az esetleges hibák javítását. Hamarosan megjelenik a térkép ötödik kiadása: mellékletként lesz benne a szüniidőt megelőző, 23–24-es Jó Pajtásban. Rendeljétek meg iskolai terjesztőtöknél ezt a rendhagyó dupla Jó Pajtást, és azoknak is szóljatok, hogy most rendeljék meg, akik nem vásárolják rendszeresen a Jó Pajtást. Nem bánjátok meg, ezt bizony állíthatjuk, hiszen még most is hetente legalább egy-két ember érdeklődik szerkesztőségünkben: van-e még „abból a bizonyos” térképből? Most itt az alkalom, s eltehetitek, évek múlva is elővehettek, ha kerestek egy „titokzatos” vajdasági helységnevet...

Rendeljétek meg, és lessétek a szüniidő előtti dupla Jó Pajtást!

Az interfész technológia versenyen

Az óbecsei Petőfi Sándor iskola nyolcadikosai, **Gortva Csaba** és **Hadnagy Csongor** remekeltek az Újvidéken megtartott műszaki oktatás és informatika körzeti versenyen. Elnyerték az első és második díjat.

Pecze Ferenc tanár úr elmondása szerint már néhány éve meghirdették ezt a versenyt, s minden évben lehetett repülő-, autó-, rakétamodellezéssel, interfész technológiával pályázni.

– Az interfész angol szó, két, rendszerint elektronikus rendszer közti csatlakozási felületet jelent. Ez a robotika alapja. Nekünk megvolt a számítógépes program, Csongor és Csaba pedig elkészítette a modelleket. Különböző az internetről is le lehet tölteni a programot. Nagyon ügyesek, mindent ők készítettek, én „csak asszisztáltam”. A hatvankét versenyző közül Csongor első, Csaba meg második lett. A munkájukra maximum pontot kaptak mindketten, azonban elméletből egy tesztet is ki kellett tölteni, és úgy látszik, Csongoré jobban sikerült – mondja a tanár úr.

Csabát már kiskorában érdekelte az elektrotechnika, szétszedte a kisautókat, főleg a távirányításúakat...

– Már alsóban gyártottam fűrőgépet, csiszológépet – emlékezik vissza Csaba –, mégpedig úgy, hogy négy távirányítású kisautóból kiszereztem a kis villanymotorokat, ráépítettem egy sperlemezre. Ha fűrőt szereltem rá, fűrt...

Hetedikben kezdtem járni műszaki szakcsoportra, s emlékszem, a hatodikosok hoztak távirányítású kisautót, hogy javítsuk meg. Ők már próbálkoztak velem, persze, nem értettek hozzá, s tönkretették, nem is lehetett megjavítani.

Nyolcadikban a szakcsoporton már komolyabban foglalkoztunk a robotikával, s a tanár úr ajánlatára nevezünk be a versenyre. Én darut készítettem. A kínaiban vettem egy műanyag játékdarut, melynek csak a kötelét lehetett emelgetni. Gondoltam, megveszem, és átalakítom az egészet. A vásárlás után gondolkodtam, mit tudnék rá szerelni. Mivel egy motorja volt, s ez nem volt megfelelő a célnak, kiszereztem, s hármat építettem bele, csináltam egy szíjmeghajtású reduktort. Egy vezérlőt készítettem, s LPT-port segítségével adom a jelet a vezérlésnek.

Valahol olvastam, hogy milyen hasznos a legójáték: „Fejleszti a gyermek értelmi képességeit, mozgását, ügyességét, figyelmét, akaratát, kitartását. Elsajátítják a helyes magatartás alapvető formáit, a szerénységet, mértéktartást, az eredményekre törekvést.” Csaba is ennek a játéknak is köszönve jutott el e rangos versenyre.

– Mióta eszemet tudom – mondja Csongor –, volt legójátékom. Sok mindent készítettem belőle. Hetedikes koromban már azon gondolkodtam, hogy jó lenne egy saját számítógép-vezérelte robotot készíteni. Elkezdtem csinálgatni, először egy műanyag dobozba beépítve, de nem sokra jutottam. Így hát abba hagytam. Most, hogy nyolcadikos lettem, újra nekiláttam a robot elkészítéséhez. Kikértem a műszaki tanár úr véleményét, s ő mindenben támogatott. Fölajánlotta, hogy készítsem nála, mivel neki vannak szerszámjai, alkatrészei. Elgondolkodtam, hogy mit is csináljak. Végül a villás emelő mellett döntöttem. Ezt a villást, mellyel pályáztam a versenyre, legóból és egy műanyag dobozból készítettem, melyben az üzletekben csavarokat, kisebb égőket tárolnak. No, ebből a dobozból és legójátékok kerekeiből készült, melyeket egy reduktor hajt. Ez utóbbit is legó fogaskerekekből készítettem. Külön vezérlőkártya van, mely a komputerhez csatlakozik. Az első két kerék van meghajtva. Tud menni előre, hátra, de akár egy helyben is

Csongor, a tanár úr és Csaba

megfordul. A robot úgy tud fordulni, hogy az egyik kerekét hajtva az egyik vagy másik irányba halad, illetve előre vagy hátra. Megy egyenesen, cikkakban, görbén... A villás emelője egy régi számítógépből kiszerezelt CD-olvasó, amit függőlegesen szereltem föl a villás elejére. Szereltem rá vízszintesen 2 villát, amivel föl tudja emelni a dolgokat. Az emelést egy motor végzi. A motoron van egy kis szíjtárcsa, ami meghajt egy nagyobbat, a nagyobbban pedig van egy kisebb fogaskerék. A kis fogaskerék meghajt egy nagyobbat, ami pedig le-fel jár-kál egy fogaslécen, felemelve így a villát. Az LPT-porton keresztül kapcsolódik a hardver a számítógépre.

Gratulálunk, s kívánjuk, hogy Csaba és Csongor a tartományi versenyen, Nagybecskerekben is ilyen jól szerepeljenek.

Koncz Erzsébet

A villás és a daru

A Teknősök és a természetvédelem

Az idén először a szabadkai Kizúr István iskola harmadikos tanulói is részt vettek a magyarországi Székely Kapuk–Zöld Kapuk pályázaton, és szorgos munkájuk jutalma nem is maradt el, hiszen az osztály a nyár folyamán egy mórashalmi táborozáson vehet majd részt. Ehhez pedig hat plakát és egy címtabló elkészítésére, egy vándorkiállítás megszervezésére és egy kiállítási napló összeállítására volt szükség, mely összefoglalta heteken át tartó szorgalmas munkájukat. A címtablón fel kellett tüntetniük az osztály által választott nevet, környezetvédelmi üzenetüket, és persze az osztályba járó tanulók nevét is. Ezután hat plakátot készítettek, mégpedig a védett állatokról és növényekről, a globális felmelegedésről, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásról, a megújuló energiák felhasználásáról, az egészséges élővilágról, és végül egy környezetbarát épületről is született egy rajz. A kiállítást megtekinthették az iskola tanulói, majd a plakátokat a Galleria Hotelben, a Jovan Mikić iskolában és az Egészségügyi Középsiskolában is kiállították.

A plakátok készítéséről azonban mesélnének most maguk a diákok, **Vörös Szintia, Rác Szabó Lilla, Molnár Dávid és Zsáki Viktor.**

Dávidot a címtablóról kérdeztük.

– A Teknősök nevet választottuk az osztálynak, mert az védett állat, és mi azt hirdetjük, hogy védjük az állatokat és a növényeket. Ez az üzenetünk is. A rajzon teknősök vannak, és felírtuk még, hogy barátunk a természet. Szerintem ez egy jó verseny, sokat tanultunk a természetvédelemről, és ez a tudás meg is marad. Az interneten néztünk utána a témáknak és a tanító néni is sokat segített, de nekünk is voltak ötleteink, mit rajzoljunk a plakátokra. A

kedvenc plakátom a modern ház volt, arról, hogy használjuk fel az energiákat. A házon sok az ablak, hogy így spóroljunk az árammal, a tetőn napkollektorok vannak. Rajzoltunk még egy hordót is, melyben összegyűjtjük az esővizet, meg lerajzoltuk a komposztálást és konténereket a szelektív szemétyűjtéssel kapcsolatban. Én nagyon örülök, hogy mi is nyertünk, szerintem jó lesz majd a táborozás.

Az osztály csoportokban dolgozott, így egy tanuló akár két-három plakáton is munkálkodott. Lilla például a környezetbarát ház, a címtabló, és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás plakátjának készítésében is részt vett.

– A környezetbarát ház című plakátunk készítésekor természetes anyagokat használtunk fel, szalmát, kukoricacsuhét és gyapjút. Először megrajzoltuk a körvonalakat, aztán darabokra vágtuk a csuhét meg a szalmát, és ráragasztottuk a papírra. Egy régi tanyaház van a képen, meg egy kút, meg birkák. Szerintem ezt a képet volt a legnehezebb megcsinálni, meg talán a modern házat lerajzolni, de a modern ház a kedvencem, mert tetszik a témája és az is, hogyan megcsináltuk. A tanító néninek is volt sok ötlete, mégis inkább hagyta, hogy mi dolgozzunk, és egyszer sem vesztünk össze munka közben. Én is több dolgot megtanultam, például, hogy hogyan lehet felhasználni a nap- vagy a szélenergiát, de a környezet megóvásáról is hallottam új dolgokat.

Az osztály a vándorkiállítást egy kis műsorral is kiegészítette, s ennek keretében pedig egy fogadalmat is tettek. Erről Viktor mesélt.

– Arról szól a fogadalmunk, hogy jól fogunk bánni az állatokkal meg a növényekkel, nem szemetelünk, nem szennyezzük a környezetet,

nem pazaroljuk a vizet és az áramot, rendet és tisztaságot tartunk a környezetünkben, érdeklődünk a természet és a környezet iránt, és másokat is ráveszünk, hogy tartsák be ezeket a dolgokat. Szerintem ezek fontos dolgok, de a legfontosabb, hogy ne szennyezzük a környezetet meg takarékoskodjunk az energiával. Én például nem úgy képzeltem el a klímaváltozásra való felkészülést, ahogy mi lerajzoltuk. A mi plakátunkon egy cölöpökön álló faház van, így lehet védekezni az árvíz ellen. A legjobban a védett állatok és növények plakátja tetszik, mert fontos a témája, a legszebb pedig az, hogy a föld alatt is van élet, s nem szabad szennyezni a talajt.

– Én a természetes anyagokból épült házról és a föld alatti élet megóvásáról szóló plakát készítésében vettem részt – tudjuk meg Szintiától. – Van egy plakát, amit nagyon elrontottunk, mert kifolyt rá a tus, ezért arra a részre ragasztottunk egy papírdarabot, és újra lerajzoltuk azt a részt. Eléggé megijedtünk, mikor ez történt, de mikor kijavítottuk a hibát, megnyugodtam. Veszekedés nem volt, de azért vitáztunk arról, hogy ki is volt a hibás. A legnehezebb szerintem a természetes anyagokból készült rajz volt, a legjobban viszont az tetszik, hogy a föld alatt is van élet, és azt meg kell óvni. Szerintem a fogadalom legfontosabb része, hogy óvjuk az állatokat meg a növényeket. Amíg készültünk a versenyre, hallottam olyan védett állatokról, amiket eddig nem ismertem, meg a táplálékláncról is tanultunk. Fontos ez a verseny, mert ha mi már most elkezdünk foglalkozni a környezetünkkel, mire megnövünk, talán a bolygónk is kicsit jobb állapotban lesz.

Sztojánovity Livia

Mezők poros dűlőútján...

Az apró, mindössze hat-hét centiméter hosszú háromtüskés pikó az európai tengerek parti vizeiben és a beömlő folyók torkolati részein mindenütt gyakori. Nálunk régebben az akvaristák medencéiben volt látható. Az első hazai példányt 1956-ban a fővárosi Duna-szakaszon fogták, azóta – helyenként nagy számban – a folyó teljes magyarországi medrében előfordul.

A mozgékony kis hal háta olajzöld, oldalai rézszerűek, hasa fehéres. Furcsa nevét onnan kapta, hogy a hátán több, rendszerint három mozgatható csonttüskét visel, de a hasúszói is tüskékké alakultak. A március és július közötti ivási időszakban a hímek pazar nászruhát viselnek, torkuk és mellük élénkörösre színeződik, szemük ezüstösen csillog.

A háromtüskés pikónak a szaporodásmódja is rendkívül érdekes. Ez a szabadban, sajnos, még a legjobb távcsővel sem figyelhető meg, csak akvárium példányoknál követhető. Amikor az ivás ideje elérkezik, a hím csőszerű fészket épít a talaj kis mélyedésében a veseváladékával összeragasztott növényi anyagból. Ezután nőtényt, illetve esetenként nőtényeket csalogat bele. Azt is megfigyelték, hogy a vonakodókat akár erőszakkal is bekényszeríti a megfelelő helyre. A nőtények egyenként több száz ikrát raknak le, amelyeket a hím féltékenyen őriz, és a bejáraton keresztül úszóinak mozgásával oxigéndús friss vízzel lát el. A fészket falába olykor pótnyílásokat fúr. A víz hőmérsékletétől függően nyolc-tíz nap alatt kikelő ivadék rövid ideig még a hím védelme alatt marad. A kishalak ezután kiúsznak, és elszélednek.

A hazai állóvizek és lassú folyású csatornák gyakori lakója a sárgaszegélyes csíkbagár. A harminc-harmincöt milliméteres rovar szárnyfedői sötét olajzöldek. Nevét a test peremén végigfutó, sárgás csíkról kap-

ta. Kitűnően úszik, de repülni is tud. Ha választási lehetősége van, gyakran odébbáll. A frissen épült dísztavakban is felbukkan. Súlyát a végbeléből kitüremelő hólyagokba felvett víz révén képes változtatni. Légköri levegővel lélegzik, ezért óránként öt-hat alkalommal a felszínre kell emelkednie. Ragadozó természetű, szúnyoglárvákat, ebihalakat és apró halakat zsákmányol. Vízben élő lárvája hasonló életmódú. Táplálékát harapófogóra emlékeztető szájszervével ragadja meg, bénító, a testet elfolyósító anyag befecskendezésével előkészíti a fogyasztásra, majd felszívja.

Sárgaszegélyű csíkbagár

A mezők poros dűlőútjain is rengeteg megfigyelni való kínálja magát. Májusban nagyban virágzik az út menti galagonya. Fehér szirmai között nagyon sok rovar közvetlen közelről csodálhatunk meg. Közülük a legszebbek egyike a napfényben zölden csillogó aranyos rózsabogár. Figyeljük meg, amint döngöcsélve érkezik valahonnan, és a virágokra ereszkedik! Más bogarakkal ellentétben repülés közben a szárnyfedőit nem emeli fel, így hártás szárnyait a fedők két oldalán levő résen nyújtja ki, amikor a levegőbe emelkedik. Elsősorban a meleg, nap-sütéses órákban tevékeny. Ilyenkor egy-egy galagonyán néha tucatnyinál is több példányát figyelhetjük meg.

Menyét

Ha enyhe volt a tél, az első kisnyulak akár március végén is napvilágot láthatnak. Az első napokban egyenként rejtőznek el a fűben, teljesen szagtalanok, még a jó szimatú róka sem talál rájuk. Gyorsan fejlődnek, és hamarosan már futva menekülnek, ha kell. A mezei nyúl elsősorban a szürkületi órákban mozog, jár táplálék után, ezt a mező szélén álló magaslesen ülve bárki megfigyelheti. Éjszaka is tevékeny, de ezt legfeljebb a telihold fényénél láthatjuk. A nappali órákat ellenben a vackában fekvé pihenéssel tölti.

A nyílt területek jellemző két madárfaja a cigánycsuk és a rozsdás csuk. Előbbi márciusban már az első költés tojásait melengeti, majd a fiókák önállósulása után májusban másodsor is fészket épít. A rozsdás csuk csak április második felében érkezik haza Afrikából, és évente csak egy alkalommal, májusban vagy júniusban nevel fiókákat. Fészket mindkét faj a fű közé rejt, lehetőleg olyan helyen, ahol kisebb bokrok, héjakút mácsonya vagy más olyan növény van, amelynek a csúcsára ülve egyrészt zsákmányra leschet, másrészt szemmel tarthatja a környezetet.

A mezei gazosokban, de a tanyák és hodályok környékén is felbukkanhat a karcsú testű, ürge mozgású menyét. Farkának hegye bundája színével megegyező vörhenyesbarna, ez különbözteti meg a hasonló nagyságú és színezetű hermelintől, amelynek farkvége mindig, még a téli időszakban is fekete, pedig ekkor az állat bundája fehérre színeződik.

Sch. E.

Egyibibés galagonya

Háromtüskés pikó

Az Ázsia középső hegyvidékein élő, veszélyeztetett hópárducok egészséges populációjára bukkantak Afganisztán egyik békés területén.

Kameracsapdákkal dokumentálták a tűnékeny, rendszerint magányos állatokat a Wakhan-folyosó 16 helyszínén.

A faj, melyből mindössze 4500–7500 egyed él egy tucatnyi államban Közép-Ázsia hegyvidékein, globálisan veszélyeztettként van besorolva. A nagymacsákat bundájukért vadásszák, illetve az állataikat védő pásztorok ölik meg őket.

Hópárduc-populációt fedeztek fel Afganisztánban

A karcsú, bolyhos farkú párducokat a háziállat-kereskedelem is kedveli.

Peter Zahler, a World Conservation Society ázsiai aligazgatója szerint csodálatos felfedezésről van szó. „Azt mutatja, hogy van remény a hópárducok számára Afganisztánban. A célunk biztosítani, hogy ezek az állatok Afganisztán természetes öröksége részeként biztonságos jövőben részesüljenek.”

A New York-i csoport 2006 óta dolgozik a Wakhan-folyosón – mely Kínát, Pakisztánt és Tádzsikisztánt határolja –, hogy megvédje az élővilágot, többek között a pamírjuhot és a kőszáli kecskét. A párducok számát nem becsülték fel, ám a faj továbbra is veszélyeztetett.

Újratalált békák albuma

Kongóban öt korábban kihaltak hitt békafaj egyedeit fedezték fel. Egyiküket ennalóként árulták.

Az egyik megkerült faj a *Hyperolius leucotaenius* nevet viseli, 1952-ben írták le először, lakhelye az Elilo folyó mellett található. Lábuujjainak vége élénkpiros, és úgy, ahogy másik négy újratalált társára, őrá is a National Geographic Society által támogatott, a Texasi Egyetem biológusa Eli Greenbaum vezette expedíció bukkant.

A *Chrysobatrachus cupreonitens* faj az ötvenes években vesztett el a tudósok szeme elől, 2010-ben egyik példányát az Itombwe-fennsíkon sikerült fellelni.

A körömméretű *Arthroleptis pyrroscelis* 2000 méter magasan él szintén az Itombwe-fennsíkon. Az 1960-as években látták őt utoljára. A világ legkisebb békái közé tartozik.

Az erdei túlélő *Hyperolius chrysogaster* édesvízi mocsarakban lakik, a Kahuzi-Biega Nemzeti Park erdeiben, fokozottan veszélyeztetett élőhelyének csökkenése miatt.

A narancskülsejű *Phrynobatrachus asperre* véletlenül úgy lettek a tudósok, hogy a helyiek ebédre árulták nekik a béka combjait.

Már a majmok is iPadet használnak

Táblagépek segítségével kommunikálnak gondozóikkal Miami egyik állatkertjében az orangutánok.

A Jungle Island csupán egyike annak a számtalan állatkertnek, amelyek a technológia segítségével igyekeznek közelebbi kapcsolatot teremteni lakóikkal. Az állatok mentális viselkedését vizsgáló program részeként jelenleg az intézmény hat orangutánja használ iPadet. A vizsgálatot irányító Linda Jacobs reményei szerint a készülékek idővel segíteni fognak áthidalni az emberek és ezen veszélyeztetett majmok közötti kommunikációs szakadékot. „A fiatal példányaink rögtön rákaptak a készülékre, és értik, hogy miről van szó. A két idősebb orangután azonban egyáltalán nem érdeklődik a táblagép iránt.” Az állatkert gondozói eddig jelnyelv révén kommunikáltak a majmokkal, azonban az orangutánok a mancsaik segítségével tudnak válaszolni egyszerű kérdésekre, képesek azonosítani bizonyos tárgyakat, és kifejezni akarataikat, ezzel jelentősen megkönnyítve gondozóik munkáját.

„Megvan a kellő intelligenciájuk, de nincs meg a megfelelő készülékük ahhoz, hogy kommunikálni tudjanak, ugyanis nem rendelkeznek hangszálakkal” – mutatott rá Jacobs. „A technológia révén azonban lehetőséget adunk a számukra, hogy elmondják, amit tudnak, amire képesek, és amit szeretnének.”

A legfőbb hátrány, hogy a készülék túlságosan törekeny – és persze drága –, ezért egyelőre a gondozók tartják oda őket az állatoknak. Az intézmény végső célja, hogy felállítson egy nagyobb, „orangutánbiztos” képernyőt az állatok kifutójában, valamint egy másikat, a ketrecen kívül szemlélődő látogatóknak, hogy a két fél szabadon kommunikálhasson.

Ragadj tollat, horgász!

Negyedik versenyciklusunk is immár a végéhez közeledik. Lezárásáig lapunknak további három száma fog megjelenni, és ezt követően kihirdetjük nyerteseink névsorát. Zárórendvényünket előzetes terveink szerint június 16-án tartjuk. Ennek színhelye egyelőre még ismeretlen. De azt már tudjuk, hogy hagyományainkhoz híven a három legszorgalmasabb horgásztudósítónkat oda családotul várjuk. Tehát szülőikkel, testvéreikkel együtt fognak jönni. Azt azonban még nem tudjuk, kik lesznek a díjazottjaink, mert a verseny még tart.

Tehát annyit tudunk, hogy buli az idén is lesz. Meg azt is, hogy díjak is lesznek.

Amit fontos tudnotok, a Jó Pajtás idényszáró kettős számába azok az írárok kerülnek be, és vehetnek részt a versenyben, amelyek június 7-éig érkeznek meg szerkesztőségünkbe. Fontos tudni, hogy a nyár folyamán, amikor a Jó Pajtás szünetel, a kishorgászok írásai Magyar Szó Horgászat-Vadászat rovatában jelennek meg. Ezek az írárok már a következő évi versenyben fognak elbírálásban részesülni.

Cím, elérhetőségek és témakör a szürke alapú keretben található.

Harmadik versenyünk díjazottjai: Dobó Dávid, Volford Dávid és Pásztor Krisztián, Seregély András tógazdával az Andi-tavon

Első versenyünk díjazottjai: Tésity Péter, Szabó Katalin és Tojzán Arnold az An-Da-Vi-tavon

Tavalyelőtt támogatóink jóvoltából különdíjakat is osztottunk, ezeket a magyarcsernyeiek gyűjtötték be. A képen Vastag Ventor és Vladuc Ágota Nagy Gabriella iskolapedagógus és munkatársunk társaságában. A képről hiányzik az ugyancsak díjazott Bicsi Nikolett

Második versenyünk díjazottjai: Pásztor Krisztián, Papp Virdzsina és Tojzán Arnold munkatársainkkal a Jegricska partján

Küldjétek...

- **Élménybeszámolót**
- **Milyen halat fogtam?** (Képpel, leírással, a halszakértőknek feltett kérdéssel...)
- **Bemutatom horgászhelyemet, horgászvizemet**
- **Van egy kérdésem!**

Címünk:

Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1.,
21000 Novi Sad

E-mail címünk

jopajtas.bum@magyarszo.com
dunaimisi@gmail.com

Telefon: 021/457-100 mobil: 064/467-10-55

Május 24.

Eszter, Eliza, Vince, Simon, Mária, Zsófia, Szimonetta és Simeon napja.

Eliza: A Héber eredetű Erzsébet név német változatának rövidülése. Jelentése: Isten az én esküvésem.

Vince: A Vincentius latin név rövidüléséből származó Vince győztest, győzedelmest jelent.

1999. V. 24. (13 éve)

Az európai nemzeti parkok napja: az Europark nevű szövetség a nemzeti parkok és egyéb védett területek célkitűzéseit és jelentőségét kívánta népszerűsíteni. Az Europarc Szövetség (korábbi nevén Európai Nemzeti Parkok és Natúrpartok Szövetsége) 1973-ban alakult, s együttesen 34 ország 400-nál is több védett területéért felelős. 1999-ben indított programja alapján május 24-én annak emlékére tartják e napot, hogy 1909. május 24-én alakultak meg az első európai nemzeti parkok Svédországban.

1928. V. 24. (84 éve)

Az Északi-sarkon rekedt expedíciójával Umberto Nobile olasz tábormok, léghajókonstruktőr. A rossz időjárási viszonyok miatt nem tudott továbbhaladni. Nobile tábormok eredetileg az Északi-pólus átrepülésére készült csapatával, de egy hírtelen támadt hóvihár megakadályozta a léghajót a leszállásban. A kettőtört léghajó legénységére csaknem 1 hónap múltán talált rá egy svéd repülőgép.

Május 25.

Orbán, Zsófia, Gergely, György, Márk, Urbán és Márkus napja.

Orbán: A latin Urbánus szóból származik. Jelentése: római, finom, művelt, udvarias ember.

Márk: A Márkus név rövidülése, amely a latin Marcus névből származik. Jelentése: Mars hadistenhez tartozó, neki szentelt, határvidék, erdő védője.

1739. V. 25. (273 éve)

Orbán napja, aki a szőlőművesek, kádárok, kocsmárosok patrónusa, és a fagyosszentek közé tartozik. Régen szobrot, kápolnát emeltek a tiszteletére a szőlőhegyeken, képmása pedig szőlőprést, hordót, kádárcéhzászlót díszített. Ha ezen a napon szép idő járja, akkor hálásak a szentnek, ha nem, akkor szobrait megdobálják kövel. Névünnepeit, május 25-ét a nyár kezdőnapjának is tartják.

1963. V. 25. (49 éve)

Afrika napja: alakuló csúcserkeztelén az afrikai egységsszervezet eldöntötte Addis Ababában, hogy ezen a napon ünneplik meg Afrikát. A szervezet célja az afrikai népek egységének és szolidaritásának elősegítése a gazdasági,

politikai és más területeken folytatott együttműködésük fejlesztése. Alapvük: egyenjogúság, tömbönkívüliség, de nem avatkozás.

Május 26.

Fülöp, Evelin, Gyöngyvér és Aladár napja.

Evelin: A francia és az angol Éva név változata. Jelentése: élet, életet adó nő. Más magyarázat szerint a kelta-gael Eiblin név változata, jelentése: kellemes, kedves, tetszetős, jókedvű.

Aladár: Germán eredetű név, valószínűleg a germán Aldarik vagy az Aldemar név megmagyarosodott alakja. Eleminek eredeti jelentése: öreg, tapasztalt + híres vagy hatalmas, testőrhadnagy, mindenben hatalmas, előljáró.

1980. V. 26. (32 éve)

Farkas Bertalan, az első magyar űrhajós megkezdte egyhetes útját a világűrben a Szovjuz-36 fedélzetén. 1977-ben vadászpilótaként dolgozott a Gyulaházán született Farkas Bertalan, mikor az Interkosmosz nevű programnak köszönhetően lehetőség nyílt a szovjet-magyar közös űrrepülésre. Az 1980. május 26-án kilőtt Szovjuz-36 fedélzetén Farkas Bertalan lett a magyar résztvevő, társa a tapasztalt szovjet asztronauta, Valerij Kubaszov volt.

1986. V. 26. (26 éve)

Az Európai Unió hivatalos zászlója lett a kék háttérben 12 arany csillaggal díszített lobogó. A csillagos zászló 1955. óta volt az Európai Tanács jelképe, amit 1986-ban emeltek az unió hivatalos lobogójává. A háttér a kék eget, a csillagok az európai embereket szimbolizálják. A 12-es számnak nincs köze a tagállamok számához, a teljességet és a tökéletességet jelképezi. Az európai zászló használatát mellett a tagállamok megtartják saját nemzeti lobogóikat is.

Május 27.

Hella, Gyula és Paszkál napja.

Hella: A Heléna és a Helga német becézőjéből származik. A Heléna görög mitológiai eredetű név, Menelaosz spártai király feleségének a neve, aki miatt a trójai háború kirobbant. A név azonban nem ómiatta, hanem Szent Heléna római császárnőnek, Nagy Konstantin császár édesanyjának a tiszteletére terjedt el Európa-szerte.

Paszkál: A héber eredetű latin Paschalis név rövidülése. Jelentése: húsvéti, a nevet a húsvétkor született gyermekek kapták.

V. 27.

Pünkösöd: az elnevezés a görög pentekosztész, azaz ötvenedik szóból ered, a húsvétszombat utáni ötvenedik napon

ünneplik. A zsidó nép számára a húsvét szombatját követő ötvenedik nap a befejezett aratás meghálálásának ünnepe volt a Szentföldön. A későbbi időkben ez a nap a híres Sínai-hegyi törvényhozás ünnepévé vált, vagyis amikor Mózes megkapta Istentől a kőtáblákat a törvényeket.

1963. V. 27. (49 éve)

Meghalt Kármán Tódor, a világ első helikopterének megalkotója. Az I. világháború idején a Bécs melletti Aerodinamikai Laboratóriumba került, ahol munkatársaival kifejlesztette az első forgószárnyas katonai repülőeszközt, a PKZ-típusú helikoptert.

Május 28.

Emil, Csanád, Ágoston, Vilmos, Vilma, Germán és Karád napja.

Csanád: Magyar eredetű név, az ismeretlen eredetű Csana név -d kicsinyítő képzős származéka.

Karád: Török, magyar eredetű név, a Kara név -d kicsinyítő képzős származéka. Jelentése ismeretlen.

1987. V. 28. (25 éve)

A 19 éves Mathias Rust – Németországból indulva – magánrepülőgépevel kijátszotta a Szovjet légvédelmet, és a moszkvai Vörös téren landolt.

1910. V. 28. (102 éve)

Meghalt Mikszáth Kálmán író, a hagyományos anekdotisztikus ábrázolás, az élőbeszédhez közelítő eleven stílus legnagyobb mestere. Regényeiben híven ábrázolta a nemesi középosztály pusztulását, a dzsentrik világot. Kiemelkedő művei: A Noszty fiú esete Tóth Marival, Különös házasság, Sipsirica, Akli Miklós, A fekete város, Beszterce ostroma, Szent Péter esernyője.

Május 29.

Magdolna, Mária, Jukundusz és Maxim napja.

Magdolna: A Héber eredetű Magdaléne magyar változata. Jelentése: magdali; torony, bástya.

Jukundusz: Latin eredetű név. Jelentése: kellemes (ember).

1953. V. 29. (59 éve)

Edmund Hillary és Tenzing Norgay serpa elsőként a világon felértek a Mount Everest csúcsára.

1985. V. 29. (27 éve)

Focirajongók összetűzése 39 halálos áldozattal és több mint 600 sebesüléssel végződött. A brüsszeli Heysel Stadionban, az angol Liverpool FC és az olasz Juventus FC mérkőzése előtt történt a tragédia. A felhergelt angol huligánok betörték az olaszok részére fenntartott szektorba, ahol dulkodás kezdődött. A stadion omladozó oldalfala nem bírta a nyomást, és az emberekre dőlt.

Május 30.

Zsanett, Janka, Johanna, Dezső, Félix, Vazul, Nándor és Ferdinánd napja.

Janka: Héber-görög-latin-magyar eredetű név, a Johanna változata, ami a János férfinév női párja. Jelentése: Jahve megkegyelmezett, Isten kegyelme, Isten kegyelmes. Úgy legyen.

Vazul: A Bazil név régi magyar Wazul formájából származik. Az írott névformának a helyes kiejtése Vászol, Vászoly lett volna.

1431. V. 30. (581 éve)

Rouenban eretnkség és bűbájosság vádjával máglyán megégették Jeanne d'Arc-ot, az Orleans-i Szűzet. Látomásától vezetve döntő fordulatot hozott a százéves háborúban Franciaország javára. A lotharingiai parasztlány VII. Károly királyi serege élén felszabadította az angol megszállás alól Orleans-t, majd Rheimsbe kísérte Károlyt, ahol királlyá koronáztatta. Jeanne d'Arc 1430-ban a burgundi herceg fogságába esett, aki átadta őt a szövetséges angoloknak, ezek pedig rajta álltak bosszút minden sérelmükért.

1594. V. 30. (418 éve)

Meghalt Balassi Bálint, a magyar reneszánsz költészet kiemelkedő alakja. A május 19-én, Esztergom ostrománál szerzett seibeibe halt bele. Líráját a szerelem, a vitézi élet, Isten és ember viszonya ihlette. Szerelmes verseit a Júlia- és Coelia-ciklus tartalmazza. Mint végvári katona a latinon, németen és lengyelen kívül ismerte a török irodalmat is. Itáliai költők nyomán színpadi mű írásával is megpróbálkozott.

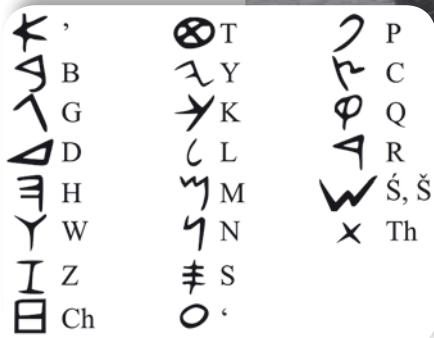

Fönícia és Karthágó kultúrája

A föníciai kultúra legnagyobb vívmánya az ábécé kidolgozása volt. A föníciai írnokoké a dicsőség, mert ők voltak azok, akik az egyiptomiak nagy felfedezését továbbfejlesztették.

Már az egyiptomiak a képirásból betűket formáltak, de ábécét már nem teremtettek. A templomaik kőfalain a jelzéseikkel egész szavakat, szótagokat és igazi betűket jelöltek meg.

Több mint négyezer évvel ezelőtt, amikor a sémita hiksózs törzsek elfoglalták Alsó Egyiptomot, és 150 évig ott uralkodtak, a rettentő sok egyiptomi hieroglifából kiválasztottak 20 képet, ezekből betűket formáltak, és megteremtették az első ábécét.

A föníciai ábécék

lására használták. A föníciai ábécé 22 jeltől (betűből) állt. Ez az írásmód azután elterjedt az egész Föníciában. A tengeri hajózás fejlődése és a kereskedelem felvirágzása megkövetelte az egyszerű, mindenki számára érthető írást.

Ebből származott később a görög ábécé, ami világosan látható a görög betűk ősi formájából, és abból a tényből, hogy számos görög betű elnevezése sémi származású. Így például az „alfabéta” szó az első két betű: alpha és béta nevet tartalmazza. Ez pedig megfelel az első két föníciai betűnek, a „bika” és „ház” szavakat jelölik. Így a föníciai ábécé igen nagy jelentőségű az egész emberi kultúra története szempontjából.

A föníciai kézműipar igen jelentős volt, elsősorban arany-, ezüstvázakat állítottak elő. Később, i. e. I. évezredben üvegfúvó technikával készült üvegedények kerültek forgalomba. Az egyiptomi uralom idején nagy mennyiségben föníciai szöveteket szállítottak a Nílus völgyébe. A föníciaiak állították elő először bizonyos tengeri csigákból a biborszínű festéket, s ezzel festették a gyapjú- és lenszöveteket.

A föníciai művészek felhasználták az egyiptomi, valamint a babiloni művészet motívumait, de kialakult a sajátos hazai művészet is.

Összeállította:
Uri Ferenc történész

Phoenician.						
Ancient Greek.		Ancient Persian.		Ancient Hebrew.		Ancient Aramaean.
Roman. Later Greek.				Samaritan.		Hebrew Square Characters.
ANCIENT ALPHABETS.						
Egyptian Hieroglyphic.	Egyptian Hieratic.	Phoenician on Moabitic Stone.	Siloam Inscription.	Hebrew on Coins.	Samaritan.	Square Hebrew.
Α	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Aleph.
Β	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Beth.
Γ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Gimel.
Δ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Daleth.
Ε	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Ho.
Ϝ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Vau.
Ζ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Zetu.
Η	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Cheth.
Θ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Teth.
Ι	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Yod.
Κ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Caph.
Λ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Lamed.
Μ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Mem.
Ν	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Nun.
Ξ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Samech.
Ο	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Ain.
Π	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Pe.
Ρ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Tsadik.
Σ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Koph.
Τ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Resh.
Υ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Shin.
Φ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ	Ⲁ Tau.

Korabeli ábécék

Tehát tőlük vették át a föníciaiak, akik a Földközi-tenger keleti partjain éltek, és elsősorban kereskedelemmel és hajózással foglalkoztak.

A föníciai hajók eljutottak Ciprus szigetére, a görög partokig, sőt attól még tovább is. Az áruikkal együtt elvitték a nagyvilágba a betűiket is, azokhoz a népekhez, akikkel kereskedtek. Így a föníciai betűírás eljutott a gyarmataikra is, amelyek kiterjedtek az egész Földközi-tenger térségére.

A sémi (arab, föníciai stb.) nyelvekben a magánhangzókra nincs feltétlenül szükség. Az ősi sémi írásnak csak az „a”, az „i” és az „o” betűkre volt szükség.

A föníciai ábécében nem szerepeltek még a magánhangzók jegyei. Ennek az a magyarázata, hogy a mássalhangzókat bizonyára sokkal keményebben ejtették, míg a magánhangzók ejtése igen ingadozó volt. A föníciaiak ábécéjük eleinte nem is szövegírásra, hanem kereskedelmi célokra, számok, adatok feljegyzésére, áruk felsoro-

Az Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjének eredményei

Szombaton rendezte meg az Észak-Bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete 33 vajdasági iskola 470 tanulójának részvételével az Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjét. A Szabadkán 10 kategóriában lebonyolított megmérettetésen a következő eredmények születtek:

Szólóének

1. és 2. osztály: 1. Apró Dorottya, Október 10. iskola, Szabadka; 2. Hajnal Lívia, Petőfi Sándor iskola, Kúla; 3. Bognár Odett, Cseh Károly iskola, Ada.

3. és 4. osztály: 1. Dudás Norbert, J. J. Zmaj iskola, Szabadka; 2. Kádár Kata, Kis Ferenc iskola, Orom; 3. Sándor Viola, Széchenyi István iskola, Szabadka.

5. és 6. osztály: 1. Borbély Jácint, Hunyadi János iskola, Csantavér; 2. Balla Georgina, Petőfi Brigád iskola, Kúla; 3. Domonkos Dominika, Maj-sai Úti iskola, Szabadka.

7. és 8. osztály: 1. Aleksza Annabella, Cseh Károly iskola, Ada; 2. Szécsi Andrea, J. J. Zmaj iskola, Szabadka; 3. Hernyák Kata, J. J. Zmaj iskola, Szabadka.

Versmondás

1. és 2. osztály: 1. Budai Dániel, Szent Száva iskola, Nagyikinda; 2. Asztalos Anasztázia, Szervó Mihály iskola, Muzslya; 3. Horvát Kamilla, Hunyadi János iskola, Csantavér.

3. és 4. osztály: 1. Tóth Zsuzsanna, J. J. Zmaj iskola, Szabadka; 2. Bera Lentina, Szervó Mihály iskola, Muzslya; 3. Angyal Nándor, Nikola Tesla iskola, Topolya,

5. és 6. osztály: 1. Kiskomáromi Zsombor, Petőfi Sándor iskola, Óbecse; 2. Purgel Dominik, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa; 3. Nagy Krisztián, Petőfi Sándor iskola, Hajdújárás.

7. és 8. osztály: 1. Némedi Emese, Október 10. iskola, Szabadka; 2. Rác Renátó, Szervó Mihály iskola, Muzslya; 3. Paróczy Elvira, Ady Endre iskola, Kishegyes.

Szép beszéd

1. Mányi Heléna, J. J. Zmaj iskola, Szabadka; 2. Bertók Izabella, Petőfi Sándor iskola, Óbecse; 3. Mezei Edvin, Miroslav Antić iskola, Palics.

Versmondás – környezetnyelv

1. Andrić Vidak, Hunyadi János iskola, Csantavér; 2. Arančić Tamara, Majsai Úti iskola, Szabadka; 3. Loric Lara, J. J. Zmaj iskola, Szabadka.

Próza-mondás

3. és 4. osztály: 1. Kecsenovics Kitti, Hunyadi János iskola, Csantavér; 2. Kovács Dorina, J. J. Zmaj iskola, Törökkanizsa; 3. Lipták Lóránt, Október 10. iskola, Szabadka.

5. és 6. osztály: 1. Bojkó Andrej, Ady Endre iskola, Kishegyes; 2. Csipak Erik, Jovan Mikić iskola, Szabadka; 3. Cérna Martina, Kis Ferenc iskola, Orom.

7. és 8. osztály: 1. Papp Ágnes, Ady Endre iskola, Kishegyes; 2. Kéringer Karina, Petőfi Sándor iskola, Óbecse; 3. Futó Krisztián, Széchenyi István iskola, Szabadka.

Műveltségi teszt

1. Volford Dávid, Cseh Károly iskola, Ada; 2. Szeles Réka, Miroslav Antić iskola, Palics; 3. Sévity Iván, Cseh Károly iskola, Ada.

Versírás

1. Nagy Beáta, Miloš Crnjanski iskola, Szabadka; 2. Pátrik Arnold, Hunyadi János iskola, Csantavér; 3. Kozák Sánta Vivien Dóra, Kizúr István iskola, Szabadka.

Fogalmazás

3. és 4. osztály: 1. Farkas Trisztán, Miloje Čiplic iskola, Törökbecse; 2. Erdélyi Edina, J. J. Zmaj iskola, Martonos; 3. Visinka Leoni, Kis Ferenc iskola, Szilágyi.

5. és 6. osztály: 1. Tóth Johanna, J. J. Zmaj iskola, Szabadka; 2. Kantancity Denisz, Széchenyi István iskola, Szabadka; 3. Gordán Carmen, Cseh Károly iskola, Ada.

7. és 8. osztály: 1. Korsós Karolina, Miroslav Antić iskola, Palics; 2. Sofhauser Evelin, Vuk Karadžić iskola, Bajmok; 3. Horváth Edina, Petőfi Sándor iskola, Óbecse; 3. Zabos Réka, Hunyadi János iskola, Csantavér.

Képzőművészet

1. és 2. osztály: 1. Sepsi Dorothea, Október 10. iskola, Szabadka; 2. Petrics Réka, Cseh Károly iskola, Ada; 3. Nagy Klaudia, Petőfi Brigád iskola, Kúla.

3. és 4. osztály: 1. Apró Dániel, Petőfi Sándor iskola, Hajdújárás; 2. Berta Klaudia, Jovan Mikić iskola, Szabadka; 3. Balog Nagy Ágnes, J. J. Zmaj iskola, Szabadka.

5. és 6. osztály: 1. Bognár Georgina, Kis Ferenc iskola, Orom; 2. Jenei Dorina, Đuro Salaj iskola, Szabadka; 3. Tóháti Veronika, Petőfi Sándor iskola, Hajdújárás,

7. és 8. osztály: 1. Gergic Ena, J. J. Zmaj iskola, Szabadka; 2. Bálint Imola, Kis Ferenc iskola, Oromhegyes; 3. Kurunci Csaba, Szent Száva iskola, Nagyikinda.

Színjátás

Alsósok: 1. Október 10. iskola, Horgos/Kispiac; 2. Kis Ferenc iskola, Oromhegyes; 3. Szervó Mihály iskola, Muzslya.

Felsősök: 1. Október 10. iskola, Horgos; 2. Jovan Mikić iskola, Szabadka; 3. Cseh Károly iskola, Ada.

A legtöbb helyezéssel az ÁMV Vándordíját a szabadkai Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola nyerte el.

Százéves lett az iskolám

Az én iskolám az idén ünnepelte a századik évfordulóját. Szombaton már javában készülődünk az ünnepségre. A harmadikosok a tantermeket takarították, a felsősök festettek és kertészkedtek. Vasárnap jól kipihentük magunkat.

Keddtől péntekig tartott az előadás, amit a gyerekek és a tanárok készítettek. Az ünnepi műsorban sokféle tánc, ének és jelenet váltakozott. A harmadikosok egy mexikói táncot mutattak be, amiben én is szerepeltem. A nézőktől nagy tapsot kaptunk. Pénteken érkezett a legtöbb vendég. Köztük régi tanárok, akik már nyugdíjasok. Sok mosolygós arcot láttunk. Magyarországról is meglátogattak bennünket. Az előadás után gyönyörű tűzijáték volt az iskola udvarán. Rengeteg ember nézte.

Az ünnepségre sokáig fogok emlékezni, mert számomra csodaszép volt. Ha szülő leszek, mesélek a gyermekeimnek az iskolám századik születésnapjáról.

Dudity Ivana, 3. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

RÜGYFAKADÁS

A mi udvarunk

A mi udvarunk a nyugalom szigete, engedjétek meg, hogy bemutassam! Az utca felől kezdve végig le fogom írni. Lássunk is hozzá!

A ház előtt helyezkedik el egy kis kert. Abban a kertben található: egy fügefafa, nyolc tujafa, néhány bokor, amelyeken tuskék láthatók, és még pár olyan bokor is, amin kicsi piros bogyók nőnek. Még nem is említettem, hogy az út mellett másfél méterre egy árok húzódik, amely az esővíz elvezetésére szolgál. A kert mellett van a parkoló, ahol két autónak jut elegendő hely. A kerítés színe barna, fából készült. Közvetlenül mellette, de már bent az udvarban beton virágtartók állnak, amelyekben többnyire örökzöldek pompáznak. Az udvar nagy része lapokkal van kirakva, mint a terasz, amit cserepes virágok vesznek körül. Ezenkívül van még egy kerti csap, azzal szemben egy tujafa és egy tulipánfa. Az előbb említett fa mellett, a mi kis kutyánk, Picasso lakik. Az udvarunkban szépen követhető az évszakok váltakozása. Először az árvácskák virágzanak, majd a tulipánfa. Utána szép lassan rügyet fakasztanak a bokrok is. Késő tavasszal az árvácskákat piros muskátlik váltják, amik színt visznek az udvarunkba. Ezt szeretem legjobban! Tavasszal is nagyon sokat tartózkodunk a teraszon, napozunk, olvasunk, beszélgetünk. Ősszel a sokszínűség jellemző az udvarunkra, télen meg a hólapátolás.

Szeretem az udvarunkat, mert az otthonom része, és sok élmény köt hozzá!

Apró Barnabás, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Ültessetek fát!

*Mély gödörbe,
ketten fogva
ültessetek jegenyét!
Öntsetek rá
egy-két vödör
egészséges csodalét!
A fákat szeressétek,
az erdőket telepítsétek!*

Hardi Karolina, 2. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Ez vagyok én...

Én egy átlagos hetedikes lány vagyok, de amiben talán különbözök a társaimtól, az az érzékenységem. Ez a tulajdonságom legtöbbször hátrányomra van, mert sok minden miatt megsértődöm. Akkor is, ha a barátaim nem rosszból mondanak valamit, én nagyon a szívemre veszem.

Sértődékeny vagyok, aki hosszú ideig tud rágódni apró, jelentéktelen dolgokon. Kíváncsiságom ellenére én tudok meg mindent utoljára. Mivel érzékeny vagyok, a barátaim sokszor nem mondják meg őszinte véleményüket, hogy elkerüljék a konfliktusokat. Időnként akaratom ellenére megbántok másokat. A tökéletességre töreksem. Sokszor igazságtalan vagyok magammal szemben. Hiányzik belőlem az önbizalom és a pozitív hozzáállás. Nehezen veszem a kritikákat. Kiskorom óta a szüleim arra tanítottak, hogy a belső értékek és a szeretet a legfontosabb. Szeretek kedveskedni a szüleimnek. Ünnepekkor egy kis apróság mellé mindig saját kezűleg is készítek ajándékot. Így szerzek nekik örömet. Ha van rá időm, akkor sütök vagy főzök valamit. Az iskolában sokat beszélek, otthon viszont zárkózottabb vagyok. Én nem vagyok elégedett magammal, sem a természetemmel, sem a külsőmmel.

Próbálok beilleszkedni, amennyire csak tőlem telik. Igyekszem elfogadni és tisztelni a barátaimat úgy, ahogy vannak. Szeretnék megváltozni, hogy a körülöttem lévő személyek jobban kedveljenek, mert nekem az sokat jelent, amikor a hibáimmal együtt elfogadnak.

Rencsényi Doloresz, 7. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Interjú egy jövődéli teniszezővel

A múlt héten a Tisza-parton jártam, és a tenispályán rengeteg gyereket láttam. Mikor közelebb mentem, ismerős arcot pillantottam meg. Márk is ott futkározott. Kihívtam a pályáról.

– Szia, Márk! Látom, nagyon szépen mozogsz a tenispályán. Mióta edzel?

– Mér négy éve.

– Hogyan szeretted meg ezt a sportot?

– Négy évvel ezelőtt tollaslabdáztam a szüleimmel, s akkor jöttem rá, hogy a tenisz lenne az én sportom.

– Azóta rendszeresen jársz edzésre?

– Igen, már tavaly óta tornákon is részt veszek.

– Milyen eredményekkel?

– Tavaly Szabadkán október 9-én volt a 10 évesek körében a legerősebb verseny, a Masters, ezen a 7. helyezést értem el.

– Csak hobbiszinten űzöd ezt a sportot, vagy esetleg komolyabb céljaid is vannak?

– Komolyabb célom is van, szeretnék bekerülni Szerbia válogatottjába!

– Sok sikert kívánok a továbbiakban, remélem, valóra válnak céljaid!

Megköszöntem a beszélgetést, és jókedvvel távoztam.

Gara Márk, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Hogyan szerettem meg...

Hogyan szerettem meg az állatokat? Ezt a következőkben mindjárt elmondom.

Engem már születésem óta körülvesznek az állatok. Mikor kicsi voltam, állandóan állatos meséket és rajzfilmeket néztem, vagy hallgattam. Állatok közt akartam lenni, ezért, amikor csak tehettem, apukámat figyeltem, mert ő állatokkal foglalkozik. Bármilyen új állat került hozzánk, én voltam az első, aki megnéztem, majd utána meg is ettettem. Ahogy nagyobb lettem, még jobban megszerettem őket. Folyamatosan figyeltem, ettettem őket, és játszottam velük. Egyszer egy kis őz is hozzánk került, akinek természetesen a Bambi nevet adtam. Mivel pici volt, ezért cumisüvegből itattuk. Azt hiszem ez az esemény tette nálam fel a i-re a pontot. Akkor döntöttem el, hogy állatokkal akarok foglalkozni, hogy állatorvos szeretnék lenni.

Most már ki merem jelenteni azt is, hogy az állatok jelentik számomra a 2. családot. Így szerettem meg az állatokat.

Vladuc Ágota, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Nem tehetek róla, ilyen vagyok!

Nem tehetek róla, ilyen vagyok! Mindenki szeretné, ha jobban nézne ki, ha jobban megfelelné önmagának és a környezetének, de ez sajnos nem így működik. Mindenkinek van hibája. Nem hiszem, hogy sok olyan ember él a földön, aki teljesen elégedett önmagával.

Nekem az első szembetűnő dolog, ami nem tetszik magamon, azok a fogaim, amelyek nem állnak épp a helyükön, és már sokszor okoztak kellemetlen perceket. Pedig ez sajnos így marad, ezt az apámtól örököltem. A hajmról nem is beszélve. A hajamat mindig csak oldalra fésülöm, és annyi! Pontosabban lehet, hogy az a baj, hogy egyszerűen nem tudom, hogyan állna jól. Próbáltam jobbra, balra, fel, le, de sehogy sem volt az igazi. A kezűgyességemmel is gond van. Rosszul mennek a sportok. Jó lenne, ha ezen a téren azért fejlődnék egy kicsit. Pedig csak egy labdát kellene megütni, eldobni vagy esetleg megfogni. Ki hinné, hogy nekem ez se megy épp könnyen! A könnyen történő ismerkedést sem nekem találták ki. Úgy érzem, hogy nem olyan megnyerő a dumám, nincsenek jó vicceim, amivel fel tudnám kelteni mások figyelmét, és szórakoztató lehetnék. Ezt a tulajdonságot a nagypapámtól örököltem. És tutira akad olyan dolog is, amit még megemlíthetnék, de mára ennyi bőven elég.

Számomra csak az a fontos, hogy vannak, akik elfogadnak olyannak, amilyen vagyok. Egy kicsit elégedetlen, de még fejlődésben lévő kamasz.

Csíkos Ervin, 7. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Jó lecke volt...

A kutyám neve Foxi. Három éve kaptam, akkor kicsi, játékos szörgombóc volt.

Nagyon örültem neki. Rögtön játszottunk egyet, de aztán anyu szól, hogy készülődjek, mert vendégségbe megyünk. Felöltöztem, és épp be akartam szállni az autóba, amikor eszembe jutott, hogy be kellene addig valahova csukni a kis ebet. Aztán megdöntöttem magam, mert ő még kicsi, és semmi kárt nem okozhat. Így hát elindultunk, Foxi pedig egyedül maradt az udvaron. Jól éreztük magunkat a vendégségben, sokáig ott maradtunk. Beszélgetés közben eszembe jutott, hogy a kutyus már biztosan alszik. Lassan elindultunk haza. Mikor fáradtan hazajöttünk, benyitottam a kapun, és nem várt meglepetésben volt részem. A kedvenc cipőm hevert előttem darabokra tépve. A kerti székekről az egyik párna darabjait az almafa alatt találtam. Az általam növesztett kukorica széttepve feküdt. Az összes növény meg volt rágcsálva, még a kaktusz is. Rémülten indultam a többi rom megfigyelésére. Néhány apró lábnyomot vettem észre a földön. Megsejtettem, hogy ki a tettes, de nem voltam benne biztos. Felmentem a teraszra, ahol a virágcserepek darabokra voltak törve. A kedvenc fehér nyugágamban pedig egy sáros kutyus aludt. Elkezdett ébredezni, és mikor feltűnt neki, hogy nincs egyedül, nagy, kék szemek rám meresztették. Leugrott a fekvőhelyéről, és mint aki jól végezte dolgát, ugrálni kezdett rám. A ruhám csupa sár lett. Mérgesen felemeltem, és az ólba zártam. Szegény nem értette, hogy miért teszem ezt.

Már én is tudom, hogy nemcsak ő volt a hibás. Jó lecke volt ez mindkettőnknek.

Varga Klaudia, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Riporter voltam

A világon sokan szeretik az állatokat – ők az állatbarátok, de attól még nem állatvédők. Az állatvédő arról ismerhető fel, hogy segít a bajba jutott állatokon. Ilyen ember dr. Király Péter is.

Vele beszélgetek most egy állatmenhely előtt.

– Hogyan viszonyult gyermekkorában az állatokhoz?

– Nagyon imádtam a két- és négylábú, szőrös, tollas, csupaszszerű természetieket. Simogattam, babusgattam őket.

– Milyen állatai voltak?

– Kutyá, macska, nyúl, tengerimalac, papagáj, teknős... a házuk zsúfolásig megtelt velük.

– Honnan szerezte be a kedvenceket?

– Gyakran vittem haza kidobott, eltaszított, megkínzott állatokat. Néha el is pusztultak, sajnos.

– Milyen foglalkozásról ábrándozott gyermekként?

– Mivel imádtam az állatokat, állatorvos szerettem volna lenni. Ez sikerült is, s emellett állatvédővé is váltam.

– Miért szereti ezt a munkát?

– Az állatok ápolása és védelme nagy tudást és gyakorlati felkészülést igényel. Nincs szebb annál, amikor egy csillogó szempár hálásan néz rám. Ez mindig új erőt ad nekem.

– Milyen az igazi állatvédő?

– Az igazi állatvédő nem fajkutyát vesz a tenyésztőtől, hanem szerencsétlen sorsú ebet vesz magához. Ápolja, szereti, új életet ad neki.

– Mi a tapasztalata, hogyan viszonyulnak az emberek az állatokhoz?

– Sajnos csúnya dolgokat is művelnek velük, megcsönkítják, megverik, éheztetik őket. Ezért kell a menhelyre bevinni az ilyen élőlényeket, és újra csillogást csalni a szemükbe.

– Mit üzen a gyerekeknek?

– Várom őket az állatvédő nyári táborunkba, ahol megtanítjuk őket arra, hogyan segíthetnek a bajba jutott kis barátainkon.

– Köszönöm a beszélgetést! További sikereket kívánok!

Kedves olvasó, te se hagyd, hogy a gonosz emberek bántsák kedvenceinket!

Lipták Ramona, 7. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

RÜGYFAKADÁS

Én és a szivacs

Ki gondolná, hogy a szivacs és az emberek között lehet hasonlóság. A szivacs kellemetlen tapintású, vizes tárgy, amire egyik ember sem akar hasonlítani. Egy dologban azonban mégis hasonlítunk rá. A szivacs a vizet szívja magába, mi emberek pedig a tudást, bölcsességet, sok tapasztalatot és persze főleg balgaságokat is.

„Az ember mindennap tanul valamit.” Ezt hallom mindig mindenkitől. Én is egyetértek ezzel. Szinte minden órában tanulok valami újat. Legyen az iskolai tananyag, tapasztalatszerzés vagy éppen egy új poén, amit valamelyik barátom mond vagy megmutat. Csak azt nem értem, hogy a tananyagot vagy akár egy zongoradarabot miért nehezebb megjegyezni, mint például a legújabb viccet. Talán azért, mert az iskola meg a zongora kötelező, és kevésbé izgalmas, mint a szabadságot adó bohókás bolondozás? De van itt egy ennél sokkal nagyobb talány is. Miért van az, hogy kisebb koromban könnyebb volt tanulni, mint most? Amikor alsó osztályos voltam, azt sem tudtam, mit jelent az a szó, hogy tanulás. De tényleg! Csak azért ültem le az íróasztalhoz, hogy leírjam a házi feladatot. Az órán megjegyeztem a tanító néni magyarázatát. A családom is mindig azt taglalta, hogy én sosem tanulok semmit. Persze nem bánták, csak furcsállták, mert általában ötöst vittem haza. Ezért is volt számomra olyan nehéz az ötödik osztály. Akkor jöttem rá, hogy mi is igazából a tanulás. Nem arról van szó, hogy ekkor már nem figyeltem órán. Figyeltem, és most is figyelek. Sajnos ez már nem elég. Talán ezt is arra a szélsőségekkel teli kamaszkorra lehet fogyni, ahogy sok más problémát is? Nem tudom. Ámbár szerintem ez már csak nehezebb lesz.

Igaz, hogy nehezebb megjegyezni dolgokat, a tudásszomjam azonban nagy. Eddig is sokféle dolgot és tudást szívtam magamba, de még ennél is többet szeretnék megtudni és megtanulni. Ezért mindig nyitott szemmel járok majd a világban.

Szekeres Laura, 7. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarakanizsa

Fehérszörű oroszláncsalád

A belgrádi állatkertben

Láttam egy csodát,

Fehérszörű oroszlánok

Gyönyörű családját.

Fehér apa, fehér anya

És négy kis oroszlán,

Mind a hatan csodálkozva

Néztek rám.

Ha az oroszlán

Az állatok királya,

Ez a fehérszörű

A királyok királya.

Apró Kovačević Tia, 2. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Nem esik messze az alma a fájától

Ez a közmondás már régen elnyerte a tetszésemet, ezért lett az írásom tárgya.

A közmondás jelentése az, hogy a gyerekek nem sokban térnek el a szüleiktől. Nagyon hasonlítanak a gyerekek a szülőkre, mindkettőre egyformán. Személy szerint én örülök, hogy mind tulajdonságra, mind külsőleg és belsőleg is, olyan vagyok, akárcsak ők. A hajam sűrűségét, a szemem színét és a külalakomat édesanyámtól örököltem. Édesapámtól az erőmet, a humorérzékemet és a jó tanulást. Véleményem szerint ez a közmondás minden családra igaz.

Fölöttébb büszke vagyok anyámra és apámra, és ezért szeretem ezt a közmondást. Ez az egyik kedvencem.

Szabó Lóránt, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

Tavaszi

*Itt a tavasz, megjött már,
langyos szellő fújdogál.
Kinyílik az összes virág,
rigó fütyül, mosolyog a nap,
a gyerekek játszanak.*

Siplika Adél, 3. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Mi leszek, ha nagy leszek...

Igyekszem jól tanulni, hogy később akármelyik iskolába felvegyenek. Csak még azt nem tudom, hogy hova szeretnék iratkozni.

Amikor kicsi voltam, modell szerettem volna lenni, vagy pedig kosárlabdázó. Sokszor mondták, hogy hosszú a lábam, ezért lennék jó ezekben a foglalkozásokban. Kosarazni imádtam, no meg öltözködni is. Ma már nem így gondolom a dolgot. Labdázni még mindig szeretek, meg jó is vagyok benne, de nem ezzel szeretnék foglalkozni felnőtt koromban. Esetleg hobbiból. Most tervező szeretnék lenni és színésznő. Divattervező vagy lakberendező, talán kerttervező?! Nem tudom még. Sokak szerint színészkedni is jól tudok, meg rajzolni. Amikor a barátnőim számítógépes játékot játszanak, mindig áthívnak, hogy rendezsem be a házat és a kertet. Van, ami nagyon jól sikerül. Valóságos paloták és parkok jelennek meg a képernyőn. Jobban szeretek ruhát tervezni, és sokszor meg is varrom, amit elképzelttem, még hordom is. Úgy tervezem, hogy elmegyek külföldre egy színművészeti akadémiára, és nemcsak színész leszek, hanem majd én kézítem a szerepekhez a ruhákat is.

A családom véleménye a pályaválasztásomról, hogy ők támogatnak a döntésemben, de megemlítik azt is, hogy ők mit akarnak... Apukám azt szeretné, ha nyelveket tanulnék. Anyu meg azt, hogy jogász legyek. Szerinte jó a beszélőkém. Néha az örületbe kergetnek. Mindig azzal nyúznak, hogy nyelveket tanuljak és olvassak. Közölték velem, hogy beiratnak kínai nyelvtanfolyamra. Már azt is megszoktam, hogy a maximumot várják el tőlem.

Hat éve zongorázom, nemrég elkezdtem dobolni is. A zenei pálya is érdekelne. Bátorít a nagynénim és a nagyim is. Nyolc éve táncolok, azt is imádom, és akármire kezdek, a továbbiakban nagyon szeretném folytatni.

Pillanatnyilag teljes a képzavar bennem. A lehetőségek határtalanok, és csak rajtam múlik, melyiket választom. Ezért, ha valaki megkérdezi, mi leszek, ha nagy leszek, vállat vonok, és azt mondom: agysebész, esetleg atomfizikus...

Szekely Zsófi, 6. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Mi leszek, ha nagy leszek?

Sokszor elgondolodom azon, mi leszek, ha nagy leszek, mi fog érdekelni, mi lesz a foglalkozásom.

Amikor még nagyon kicsi voltam, arról álmodoztam, hogy óriás leszek. Kisgyerekként mindig azt vártam, hogy minél előbb felnőtt legyek. Most, hogy már nagyobb vagyok, inkább picit szeretnék lenni, élvezném, hogy nem kellene iskolába járni.

Kiskoromban még rendőr akartam lenni. Nagyon érdekelt az AK47-esek és a kézigránatok. Elsős koromban katonai egyenruhát szerettem volna felvenni. Később rájöttem, hogy ezek mind csak buta álmodozások voltak.

A mostani álmom, hogy feltaláló legyek. Egy olyan professzor, aki új dolgokat talál fel, és híres lesz a nagyvilágban. Lehet, hogy ez is olyan, mint a többi terv, habár nekem most ez tetszik a legjobban, és a szüleim is támogatják, mert hogy ez pont nekem való.

Ha az élet teljesen másfelé sodor, akkor is büszkén mondhatom, hogy feltaláló vagyok, mint például most is, én találtam ki ezt a fogalmazást.

Vékony Endre, 6. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Kedves Pajtások!

Környezetvédők és állatbarátok kerültek ma első helyre rovatunkban. Mintha kamerával pásztázná végig udvarukat, úgy láttatja velünk **Apró Barnabás** a kert szépségeit. A másodikos **Hardi Karolina** rövid versikéjében felszólító mondatokra bízta mondanivalóját: a fák védelmére, erdőtelepítésre ösztönöz. Az kerül közel az állatokhoz, aki gondolja őket, ezt sugallja **Vladuc Ágota** Hogyan szerettem meg című fogalmazása. Nemcsak állatbarátnak, állatvédőnek kell lenni, derül ki **Lipták Ramona** riportjából. S miközben kedvenceikről írnak, a gazdik tulajdonságai is megmutatkoznak: a szeretet és ragaszkodás kölcsönös. A játékos kiskutya **Varga Klaudia** jó humorérzékét is mozgósítja. Így adódik, hogy a mai válogatást önjellemezéssel folytatjuk, és helyet kapott egy örökzöld téma, a pályaválasztás is.

A múlt héten érkezett írásokat a következőknek köszönöm:

Bácskertes: Zámbó Illés;

Csantavér: Borbély Jácint, Fodor Boglárka, Gandis Szabasián, Gregus Emma, Mecserik Anita (3 írás), Pletikoszity Tamás (5 írás), Szabó Lóránt (2 írás), Vituska Viktória (2 írás) és Zserai Petra (3 írás);

Szabadka, Ivan Goran Kovačić iskola: Székely Zsófi;

Szaján: Csikos Ervin és Kovács Hargita.

Hogy minél több írást helyet kapjon a Jó Pajtásban, néhányat az e heti küldeményből is fölajánlottam más rovatoknak (Mizujs, Tiniturmix, Állatkirakat).

Üdvözlettel:

Tomán Mária

Jövőbeli mesterségemhez

*Az élet..., mi is az élet?
Megmenekülni vagy nem?
Betegség vagy halál által
gyötrődni és szenvedni.*

*Ki érdemli ezt? Senki.
Aki az életet megmenti,
az hős.
Aki az életet megmenti,
az az orvos.*

*Orvos akarok lenni,
most már végleg eldöntöttem.
Orvos, aki életet ment,
akire felnéznek az emberek.*

**Bicók Ervin, 8. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye**

Martin Scorsese,
Oscar-díjas rendező
egyik mozifilmjében
kedvencünk egy sziget
elmeógyógyintézetében
nyomoz (Viharsziget)
 – A sztár 1974. november
 11-én a kaliforniai
 Los Angelesben látta
 meg a napvilágot
 – Olyan ez a történet, a
 Viharsziget története,
 mint egy régészeti ásatás
 – magyarázta a színész.
 – Elkezdünk mélyebbre
 és mélyebbre hatolni, és
 mindig újabb rétegekre
 bukkanunk...

• **Leo, rendkívül érdekes a neved.**

– Ennek a névnek sztorija van, tudod. A drága mama találta ki – édesapám olasz, édesanyám német –, amikor csillogó szemmel Leonardo Da Vinci egyik művére meresztettem a szemem. Azt mondta: „Te Leonardo vagy, ezt jól véd az agyadba, és igyekezz, te is nagy művész lehetsz!”

• **Menő srácnak érzed magad?**

– Nem is tudom... Very happy vagyok, ezt nem tagadom. A magánéletem rendezett. Kate Winslet, tudod, az a bájos színésznő a Titanicból néhány évvel ezelőtt ezt nyilatkozta rólam: „Leonardo az a srác, aki mellett az ember csak a plátói szerelmet választhatja. Egyszerűen nem akarja tudomásul venni a másik embert, a nő érzelmeit, vagyis nem tudja összeegyeztetni a vágyait az érzelmeivel. Tehetsz, amit akarsz, Leonardo kutyába sem vesz.” Nos, ezek után lehetek én egy „menő srác”? Engem csak a munkám érdekel, a munka megszállottja voltam mindig. Sokan bennem látták a Nagy Fehér Embert. Az én életfilozófiám a következő: „Ha leállsz, ha nem dolgozol derekasan, Hollywood eldob, mint a banán héját.”

• **Téged az álomgyár dédelget, azt tetted már a kezdet kezdetén.**

– Panaszra nincs okom. Első sikeremet az Ez a fiúk sorsa című melodrámban arattam Robert De Niro oldalán. A Gilbert Grape meghozta számomra az első Oscar-nominációt, hadd tegyem hozzá: általános meglepetésre, mert akkor még nyálas senkiházinak számítottam a szakmában. A Titanic aztán, James Cameron megafilme őriási durranás volt, sok-sok Oscar-szobrocskát nyert ez az alkotás, de én hoppon marad-

tam, nem is voltam megelégedve az alakításommal. Következett még néhány jelentős film: a Rómeó és Júlia, A vasárlarcos, A part, a New York bandái, a Kapj el, ha tudsz, az Aviátor, a Véres gyémánt, a Tégla, a Hazugságok hálója, A szabadság útjai... és most a Viharszigetben láthatsz.

• **Milyen nevelésben részesültél?**

– A szüleim rendkívül liberális és pacifista elveket vallottak, amelyek eléggé meghatározták a személyiséget, neveltetésem. Ennek köszönhetően már a High Schoolban felhívtam magamra a tanáraink figyelmét, habár – bevallom – mindig azon voltam, hogy elszórakoztassam az osztálytársaimat, de tettem azt nagyon tisztelettudóan, túlkapások nélkül. Nem akartam senkit sem megsérteni...

• **Valószínűleg tehetséges rendezőnek tartod a szintén olasz származású Martin Scorsese-t, hiszen több mozifilmjében rád osztotta a sztárszerepet.**

– Martin Scorsese Hollywood legnagyobb rendezője, több Oscar-díjat is megérdemelt volna. Nyolcszor dolgozott együtt a felülmúlhatatlan Robert De Níróval, négyszer velem. Láttad a Taxisofórt? Hívó katolikus – akárcsak én –, és nagyon fontos számára a vallás, ami több filmjében is visszatérő téma. Szeretek vele dolgozni, mert alapos a munkában, és őszinte önmagával szemben: mindig bevallja, ha valamit elpuskázott.

• **Milyen film a Viharsziget?**

– Ebben a történetben egy szigetre kúldenek nyomozni. A nyomozás oka pedig nem más, mint az, hogy az elmeógyógyintézetből megszökött egy nő. Én, Teddy Daniels rendőrbíró aztán besétálok egy csapdába, a szigetről nem akarnak elengedni, mert örülnek tartanak. A film egyszerűen kiváló, ütős, remek, pontos munka, nagyon hiteles...

B. Z.

Leonardo DiCaprio

Horgászok

Két horgász beszélget:
 – Képzeld, a múltkor magammal vittem a két fiamat horgászni, de aztán nagyon megbántam.
 – Miért, valamit rosszul csináltak?
 – Mindent rosszul csináltak. Állandóan beszéltek, pedig az elriasztja a halakat. Állandóan hibálták a csónakot, pedig az is elriasztja a halakat. Folyton rossz csalit használtak, de ez még mind semmi. Sokkal több halat fogtak, mint én.

Medve

Juhász legeltet a hegy lábánál. Arra téved egy vadász és kérdi a juhásztól:
 – Látott medvét, bátyám?
 – Láttam, fiam.
 – És merre ment?
 – Arra, ni! – mutat a sűrű erdő felé a bácsi. Örömmel elindul a vadász, hogy végre itt a nagy vad. Pár nap múlva előkerül bokroktól tépetten, éhesen, fáradtan. Mérgesen förmed az öregre:
 – Mikor látta maga azt a medvét?
 – Megvan annak már három éve is.

Mi lesz, ha megtudja?

– Anyu, az előszobában feldöntöttem a létrát!
 – Jaj, mi lesz ha apu megtudja?
 – Már tudja, ott lóg a csilláron.

Eladó

Egy ház kapuján cédula díszeleg ezzel a felírással:
 – Tangóharmonika eladó!
 Másnap valaki ráírja:
 – Hála Istennek!

Jó szín

– Tibikém, kisfiam, edd meg szépen a spenótot, jó színt kap tőle az arcod!
 – Akkor pláne nem eszem meg!
 – De miért?
 – Nem akarok zöld lenni!

Gazdag ember

Két kisser beszélget a játszótéren:
 – Az én apukám nagyon gazdag ember! Van 10 lova, 5 autója és 3 repülője.
 – Miért, mi az apukád?
 – Körhintás.

Léggömb

– Bácsi, kérek szépen léggömböt!
 – Elfogyott, kisfiam. Az előbb egy néni az összeset megvette az unokájának.
 – Hol van az a gyerek?
 – Ott száll a templom felett.

Kukac

Idős bácsi sétál a parton, lát egy horgászó kisfiút. A horogra egy alma van rátéve.
 – Te gyerek, nem almával, hanem kukaccal szoktunk pecázni.
 – A kukac benne van az almában.

Monokli

Pistike egy nagy monoklival megy haza az iskolából.
 Az anyukája megkérdezi tőle, mi történt.
 – Verekedtem a barátommal!
 – Akkor vigyél a barátodnak egy tábla csokit, és béküljtek ki!
 Pisti másnap két monoklival megy haza. Az anyja megint megkérdezi tőle:
 – Mi történt?
 – Még több csokit akart...

Nehéz munka

Az anya megkéri lányát:
 – Kislányom, légy szíves töltsd meg a só-tartót.
 Eltelik egy óra.
 – Mit piszmogsz? Még mindig nem vagy kész?!
 – De anyu, tudod milyen nehéz ezeken az apró lyukakon átnyomkodni?

Teknőc

Pistike bemegy a kisállatkereskedésbe és meglát egy teknőcöt.
 – Tessék mondani, ez mennyibe kerül?
 – Ezer dinár, fiacskám.
 – És tok nélkül?

Adni vagy kapni?

Azt mondja a tanár:
 – Gyerekek, ki tapasztalta azt, hogy jobb adni, mint kapni, mikor és hol?
 Pistike jelentkezik:
 – Én, tanár bácsi! Tegnap a bokszedzésem!

Aranyhal

A tanár megkérdi:
 – Ki tudná megmondani közületek, hogy az aranyhal micsoda?
 Pistike jelentkezik:
 – Egy meggazdagodott szardínia.

A ló bőre

Azt kérdi a tanító az iskolában:
 – Ki tudná megmondani, melyik a ló legfontosabb része?
 Pistike jelentkezik.
 – Tanító úr kérem, a bőre.
 – Eredj már! Miért pont a bőre?
 – Mert az tartja össze az egész lovat.

– Ez volt az utolsó eset, hogy te választottad ki a lottózámokat!

– Mi az, hogy „boldog születésnapot”? Muszáj emlékeztetned az éveimre?

Árverés

A kisállatok árverésén a legtöbbet kínáló hölgy azt mondja a kikiáltónak:

- Óriási összeget adtam ezért a papagájért. De remélem, tényleg olyan jól tud beszélni, ahogy maga állítja!
- Garantálom, asszonyom - feleli az árvevő. - Mit gondol, ki licitált mindvégig maga ellen?

Macska és egér a kávéházban

A macska és az egér bemennek a kávéházba. A pincér kérdezi:

- Mit hozhatok önnek, uram?
- Egér:
 - Mondjuk egy kis sajtortát és egy pohár kólát.
- Odafordul a pincér a macskához:
 - És önnek, uram?
 - Á, nekem csak egy kis tejszínhabot az egérére!

Lusta kutya

- A kutyánk egyre lustább lesz - mondja az asszony a férjének.
- Miből gondolod?
- Azelőtt a pórázot hozta, amikor a parkba akart menni, most az autókulcsot.

Intelligens kutya

- Az én kutyám nemcsak a kilincset tudja lenyomni, hanem csenget is, ha az ajtó zárva van.
- Az enyémnek nem kell csengetnie. Egyszerűen előveszi a kapukulcsot, és kinyitja a kaput!

Erdei iskola

Az erdei iskola padjaiban szorosan egymás mellett ülnek a kisnyulak, és figyelmesen hallgatják a medvét.

- Na, ki tudja megmondani mennyi a víz forráspontja? - teszi fel a kérdést a medve.
- 100 fok - válaszolja valaki az egyik padsorból.
- Nem! Csak kilencven! - hördül fel a medve.
- De igenis 100 fok, 100 fok! - kiáltozzák a kisidákok.

A medve elbizonytalanodik, lemegy a tanáriba, elintéz egy pár telefont, majd visszamegy a terebbe.

- Igazatok volt! Az a derékszög!

Mozi

Az egérke elmegy a moziba, de pechje van: az előtte lévő ülésen pont egy elefánt ül. Szegény egérke hajol jobbra, hajol balra, sehol se lát semmit. Feldühödik, két sorral előbbre ül, pontosan az elefánt elé.

Elhelyezkedik, aztán hátrafordul, és kárörvendően azt mondja az elefántnak:

- Na, most már ágaskodjon maga!

Papagájok

Az öreg papagáj mellé fiatal madár került, aki hamarosan észrevette, hogy a kalitka egyik rácsa ki van törve. Egy alkalmas pillanatban aztán ki is használta felfedezését, és átrpéselte magát a rácson. Már éppen boldogan röppent volna a nyitott ablak felé, amikor az öreg madár szomorúan utána szólt:

- Fiam, nem tudod, mit csinálsz!

A fiatal madár csodálkozva nézett vissza, mire az öreg folytatta:

- Nagyon sokan próbálkoztak már előttem is, de még egyikük sem tért vissza.

Trombitáló papagáj

Kapor elmegy vendégségbe, és nagyon megtetszik neki a háziak Frédi nevű papagája, mert be nem áll a szája, és mindenkit utánoz.

- Jópofa ez a madár! - mondja elragadtattottan.
- Különösen akkor, amikor a trombitáló férjemet utánozza! - mondja a háziasszony.
- Azt is tud? És hogy tudja a kis csórében megtartani azt a nehéz hangszert?

Étteremben

Az étteremben a pincértanuló egy egész malacsültet szolgál fel a vendégnek. A főpincér figyel, és nincs vele megelégedve:

- Legközelebb, ha ilyen ételt tálal, legyen szíves a fülébe egy kis petrezselymet tenni, a szájába pedig citromkarikát. Megértette?
- Hogyne, uram! De nem leszek úgy röhejes?

Sivatag

Az arab megy a tevéjével a sivatagban. Nagyon melege van, izzad, mint az állat. Baktat a tevével, mire elhúz mellette ezerral egy biciklis. Utána kiabál:

- Hé! Magának nincs melege?
- Nincs, mert hűt a szél! - kiabál vissza a biciklis.

Az arab sem rest, oldalba rúgja a tevéjét, mire elkezdenek vágatni. Vágtatnak, mire pár óra elteltével a teve nem bírja tovább és kidől. Az arab felháborodva:

- A francba, hát nem megfagyott!

Esernyő

Két egér áll az esernyő alatt. Az egyiknek a farka, a másiknak a füle lóg ki. Melyik ázik meg?

- ???
- Ki mondta, hogy esik az eső?

- Látod, most megrémült a horkolásodtól...

- Negyven év nem is olyan sok. Már túl vagy egy héten!

Móra Ferenc

Bujdosók

(Részlet)

Mikes Kelemen

A deák meggyújtotta a gyertya lángjánál pipáját, előkereste a ládjából a tarsolyt, és fakó port hintett belőle a parazsalló latakiai dohányra. A por pezsegni kezdett, és a kis szoba egyszerre tele lett köhöggető, gyantászerű füsttel.

– Hopp! – mosolygta el magát a deák, s nemcsak betette, de be is kallantúztta az ablakot, hogy a keserű füst ki ne szálljon a tornácra. Ott udvaroltak az urak a fejedelemnek a napszállat hűsében, s a deák félt, hogy nagy neveltség lesz abból, ha rajtakapják, hogy ő zágoni fenyőlevél-tobákkal veszejt meg a török muskotályt. Ő maga is restellte ezt a gyerekséget, de hát kibe mit oltott Isten, az ellen hiába rugdalózik. Már rég leszokott mindenféle bolondságról, nem tekinget a török asszonyok feredzséje alá, a Susika nevét se metszi már bele az ifjú citrusfák síma bőrébe – de a zágoni szag nélkül csak nem tud ellenni. Az erdélyi atyfiakkal küldet magának hébe-hóba egy zacskóból fenyőlevelet herbaté gyanánt, s ha annak füstjébe takarózhat, akkor nincs semmi baj. Csak a szemét kell lehunyni, s egyszerre otthon van a Mikes-portán, még az öreg malom kelepelését is hallja. Ilyenkor magától szalad a penna a papíron, és alig győzi a versenyt vidám gondolatok felhőfutásával. De mikor elfogy a füves zacskó, akkor hiába küldi a halebi basa a latakiait: nem látni a kék füstben semmit, s nagy hézagok maradnak a diáriumban.

Megkoppantotta a gyertyát, elővett egy leveles könyvet, és fölírta a lap szélére a dátumot: Rodostó, 12. marty. 1735.

A lúdtoll meg-megvetette lábát a szálkás papírban, és nagyon göröngyös betűket eresztett.

– Talán májusnak nevezhetném ezt a holnapot, olyan szép idők járnak. És az idő sokkal vidámabb az elménél, mert már egynehány napoktól fogvást nem látom az urunkat olyan állapotban, mint az előtt. Mert ha igen titkollja is, de észre lehet venni, hogy vagyon valamely belső baja. Az ő természet szerént való mindenkori jó kedve most nem olyan gyakorta való és mintha erőszakkal volna...

Már a harmadik lúdtollat törölte deresedő hajába, a sűrű gubacslevet is fölígította egy kortynyi borral – mert hogy egészen kárba ne vesszen, legalább a száját megöblögette vele –, de csak nagyon akadozott az írás.

– Eh, nénékám, várjon ked holnapig! – csapta le a deák a pennát. Aztán nagyot nyújtódzott, kinyitotta az ajtót, és kinézett az iszalagos tornácra.

A hold éppen akkor lépett ki a Marmaratingerből, és rápirosolt a fejedelem fáradtan lecsüggesztett fehér fejére. Vele szemben Sibrik ült, a kopasz udvarmester, tőle jobbra, balra Csáky gróf és Máriaassy, a két generális, az asz-

tal végén Jávorka, a főlovászmester. A többiek mind elbujdoskáltak tizenöt esztendő alatt, ki a temető fekete ciprusai alá, ki a görög templom kriptájába. (Ugyan volt olyan is, aki haza portázott, császár hűségére hódolt, de az van legmélyebre temetve. Olyan mélyre, hogy sose lesz arkangyal, aki onnan föltrombitálja.)

– Megférnénk egy szilvafa árnyékában, akik megmaradtunk – gondolta egy kis sírhatnék-sággal a deák, s ahogy megállt a tornác törtött márványlépcsőjén az árnyékban, megképzett előtte az első este, amit Rodostóban töltek. 24. apr. 1720.

Akkor is ilyen holdas este volt – azaz dehogy ilyen volt az! Most úgy bukdosik a hold képe a vízben, mint egy halsütő réztepsi, akkor meg úgy lobogott rajta végig, mint egy lángkard. Aztán nem álmos vénsekégek darvadoztak itt az eresz alatt, hanem kurucok káromkodtak olyan pogányul, hogy azt igen jó volt nem érteni a török és örmény szenteknek.

– Nem Rodostó ez, hanem Ostorod – döfkötte Bercsényi a leoldott kardjával a veranda köztábláit. – Vesztette volna az isten az anyjában, aki a fundamentumát lerakta!

– De még azt is ám, aki a kenyerét kitanálta! – hördült föl Sibrik. – Magyar gyomor ezt a kéz után keletlen, lapát után sületlen árpabodagot be nem veszi. Nagyot vétkezett Krisztus urunk, hogy az egészet szét nem osztotta bibliai csodának.

– De hiszen van itt más csoda is! – csavargatta nyakát a köhögős Jávorka. – Itt olyan por terem, akitül vályogot köp az ember.

– Ki-ki a maga kádjáról dézmál – fintorodott el a képe a nyalka Pápainak, a bujdosók diplomatájának – engemet az itten való asszonyok tesznek kórságossá. Mikor délután a kádinál jártam, ott óbégattak az örmények. Azon ijedeztek a nyavalyások, hogy mink magyarok az utcán is hamiskodunk a fehérréppel. „No, kádi”, mondom a bírónak, „megmondhadd az örményeidnek, hogy ne féltsék a feleségeket a magyaroktól, mert semmi bántásuk nem lesz, de még ha az ő tyúkoka a mi kakasainkhoz jönnek, amilyen fertelmes ábrázatjuk van, attól mind a tengernek szaladunk.”

– Az pedig rusnya pocséta – sodorta kétfelé Máriaassy zászlós a bajuszát. – Olyan dögszaga van, mintha labancok feredője volna. Azt mondom, nem is bírjuk mi itten ki holdújulásig.

Akkor megnyílt az ajtó, és megszólalt a fejedelem. A háborgó vizek fölött járó Üdvözítő arca süthetett úgy, mint akkor az övé.

– Én pedig azt mondom kegyelmeiteknek, hogy ki fogjuk birni itten holdunk fogytáig, mert ott kell kenyerünket megennünk, aholott azt a felséges Isten számunkra elvetette. És ne bántasuk ezt a földet, mert hazánk már ez minékünk a hazánk helyett, aki kivetett bennünket magából.

Mikes-levelek

Kosztolányi Dezső

Mikes szól

Az éjszakába fellobog a máglya,
gyászsátorba tart a nagy vezér,
halotti ének bűg a pusztaságba.
A kósza szél sejtelmesen beszél,
a Marmorán kialszik mind a csillag,
a régi seb sír, sír, s a könnye vér.
A gyászdal, az örömjaj síromig hat,
s ma kétszeresen nyom a szűk verem,
a szívárványos éj száz árnyat ingat.
És látok... A homályos éjjelen
rohan Rodostó sok bús száműzöttje,
kik százakig pihentek itt velem.
Vágtatnak a koporsók dübörögve,
csupa seb és sír a föld, rét, bozót,
s sápadt halottvívők állnak körötte.
És látok... És a lázas ég zokog.
És jönnek a mélységből zúgva, forrva
halotti arccal sírva bujdosók.
Nyűtt tarsolyuk üres, szemük mogorva,
a véreink ők s mennek reszketeg,
tépett zászlókkal, megbomlott sorokba.
Zsibong, dagad a kába körmenet,
támolygva futnak el a szörnyű harctul
éhes, fehér, sovány kísértetek.
Vert páriák némán viharzanak túl,
de sóhajuk egész hozzám sir át...
Megint a népemész, régi harc dúl.
Fut a levert, rongyos kuruc brigád,
a vértelen harc véres áldozatja
zokogva keresi az Ádriát.
Bús társaik az égi madarak ma,
s mennek, hogy a mezőn fakul a zöld,
s az őszi harmat nyomuk eltakarja.
Zokog az erdő, az ég fátylat ölt,
s ők nekivágnak a kék végtelennek,
vérvíz, vonaglik, nyög az anyaföld,
és a halottak mind, mind hazamennek.

Mindenki lehorgasztotta a fejét, és a deák is lenyelte, amit mondani akart. Csak lopva merete beleírni másnap a leveles könyvébe:

– Bizony Isten úgy szeretem Rodostót, hogy soha nem felejthetem Zágont...

Ő nem is felejtette, hanem a többiek betetőrdtek abba, hogy mint vonják, úgy kell táncolnunk. Aztán akit föllobbasztott a hazavágyakozás, erőt kellett azon venni a fejedelem kedvéért, akitől, zokszót soha senki nem hallott. Aki látta méltóságos magaviseletét, mikor a jövő-menő követeket fogadta, vagy aki látta szelíden mosolyogni, mikor az esztergapad mellett szedegette ki szakállából a gyaluforgácsokat, vagy aki hallotta, amint az asztal felett a lélek békességét magyarázta a pátereknek: meg kellett annak telni békességgel. Aztán meg úgy van az, aki tíz-husz esztendőig álarcban jár, mikor leveszi azt, már akkor az igazi arcvonásai is fölvettek az álarc idomát.

Scudéry kisasszonynak ez a példázata jutott eszébe a deáknak, ahogy onnan a tornác aljából elnézte a négy öregot a fejedelem mellett. Úgy

elduruzsolgattak ott a klematiszok alatt, mint-ha csak az ősi udvarház előtt ülnének a napraforgók közt, várva az éjszakai ágybontásra.

– Felszél fúj – húzta össze magán Sibrik a kaftánt –, esőt indít.

– Legalább behozza az oleánderek szagát – szippantott nagyot Máriássy a mézes levegőből. – Soha én ilyen szép szagot nem éreztem.

Jávorka kövér teste alatt is megreccsent a nádszék, ahogy öreges lassúsággal ölelő formán lendítette ki a két karját.

– Áldott föld az ilyen, ahol örökös a tavasz.

– Nem csoda, ha itt egész esztendőben szólnak a fülemilék – ásított Csáky generális. – Délután a kajmakám kertjében egészen el-andalogtam a csattogásukon. Mondtam is a komának, hogy ha ilyet hall az ember, százesztendőskorában se kívánkozik meghalni.

A fejedelem, aki eddig hallgatagon merengett el az egymás után kigyulladó égi tüzekbe, nagyot sóhajtott.

A bujdosók szeme csodálkozva villant össze. Tizenöt esztendő óta először hallották sóhajtani Rákóczit. De nemcsak sóhajtott, meg is szólalt:

– Látják kelmetek, hogy elgyerekesedik vénségére az ember. Adnék az életemből tíz esztendőt, ha én még egyszer olyan kakukkszót hallhatnék, mint gyermekkoromban a munkácsi erdőben. Mert szebben szól otthon a kakukk, mint itt a fülemüle.

Ezzel a fejedelem meghajtotta a fejét, és bement az ágyasházba, a négy öreg pedig ott maradt nagy csöndességben. Csattoghattak már a rodostói fülemülék akármilyen búbjósan a gránátalma-bokrokon, nem hallotta azt egyikük se. Mindnyájuknak a kakukkszón járt az esze.

– Hiába no – mosolyodott el fanyarul Csáky – én itt még sohasem láttam kakukkot. Nem járatos madár az erre.

– Nem járatos, nem járatos! – mérgeskedett Jávorka –, de ha a fejedelem azt kívánja?

Sibrik az öklével verte az asztalt.

– Ha másképp nem lehet, magam megyek érte haza a Bakonyba!

Bizony nemigen koppant már az öreg ököl. A deák, ahogy odalépett, el is mosolyodott a nagy tüzeségen.

– Meg is kellene ám a kakukkot fogni, nagyuram. Az pedig nem valami megálló madár, aki a tenyerébe röppöl az embernek, ha azt mondja neki, hogy „pipikém”.

– Kotty belé, szilvalé! – nevetett félfogra az udvarmester, aki mindig ingerkedett a deákkal. – Hát mondjon kend okosabbat, ha tud. Kendet úgyis a nagy esziért tartja a fejedelem önagsága.

– No én csak annyit mondok – vont vállat a deák –, hogy én igenis kakukkot láttam a héten a kertben.

– Vadgalamb volt az öcsém – legyintett Máriássy –, két vadgalamb. Azt én is láttam.

A deák ráhagyta, hogy az is lehet.

– Lehetett az a cserzővarga kadinája, mert annak is kék a szoknyája – vetett ráncot a Sibrik szeme sarkában a nevetés. – Csakhogy az, ha a deákat meglátja, nem azt mondja, hogy „kakukk”, hanem azt mondja „kukkuru”.

De akárhogy ette az irigység az öreg udvari embert, alighanem a deáknak volt igaza, mert másnap reggel megszólalt a kakukk a bujdosók kertjében, hogy csak úgy rengett bele a magyarok utcájára:

Ku-kukk! Ku-kukk!

Szempillantás alatt talpon volt az egész udvar, s a fejedelem csak úgy reggeli patyolatban boldogan hallgatta az áhitott madarat.

Máriássy pedig oldalba könyökölte Sibriket:

– Helyedbe jött a kakukk, Miklós, nem próbáld megfogni?

– Meg én, ha addig élek is! – csosszant a papucsba az öregúr, s megindult a nagy kertben a kakukkvadászat.

Alig szuszogott őkegyelme, mikor visszati-pegett.

– Bolonddát tett az ebadta – törölte a homlokáról ingujjával a verejtéket. – Mindig odébb röppent, amikor beértem volna. Pedig kicsavaram a nyakát, ha megfogom.

– Tán keveset ígért? – nevetett Jávorka.

– Mindig egy esztendőt, a betyár, akárhányszor kérdeztem. No megállj, megmellesztelek, ha elkaplak!

– Jobb, ha elhagyod a hajkurászást – intette a fejedelem. – Meg úgyse fogod, s ha elvadítod innen, akkor se kakukk, se kakukkszó.

(...)

Kedves Olvasó Tanulók!

Mikes Kelemen (1690–1761) nevéhez fűződik az emigráns magyar irodalmi nyelv és beszédmód (a magyar levéregény) megalkotása. A Rákóczi-szabadságharc bukását (1711) követően a fejedelemmel együtt választja a bujdosás életmódját: 1717-ben Törökországba mennek, ahonnan számára Erdélybe, azaz szülőhazájába sohasem lesz „visszatérés”.

A **Törökországi levelekből** már közöltünk részletet rovatunkban. Most a róla szóló irodalomba tekintünk bele. Egy valójában nem is irodalmi, mint inkább gyermekolvasókat célzó ismeretterjesztő szöveget, **Móra Ferenc Bujdosók** című novelláját, és egy csodálatos remeket, **Kosztolányi Dezső Mikes szól** című költeményét olvashatjátok a Gyöngyhalászban. Jó olvasást!

Bence Erika

Windows 8: nem lesz DVD-lejátszás

A Microsoft csak külön megvásárolható csomagban biztosítja majd ezt az „antik” opciót.

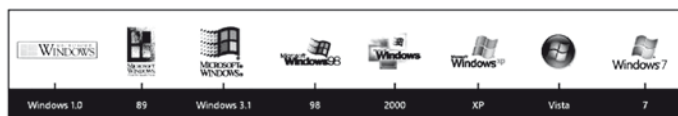
A Windows 8 fejlesztői megerősítették, hogy a Microsoft közelgő operációs rendszerében nem lesz benne a Media Center, továbbá a DVD-lejátszás mint funkció is hiányzik majd belőle. Aki mégis igényt tart ezen szolgáltatásokra, az külön pénzért, plusz csomagban vásárolhatja majd meg, vagy pedig egy harmadik fél által készített szoftverre támaszkodhat.

A Microsoft szerint a televízió és a DVD kora a számítógépekkel kapcsolatban a végéhez ért, amit az évről évre jelentősen csökkenő DVD-eladások is mutatnak. Az antiknak megbélyegzett DVD-k helyett az online médiákat támogatja majd a Windows 8, így néhány a legfontosabb formátumokból: H.264, VC-1, MP4, AAC, WMA, MP3, PCM.

Bár a Dolby Digital Plus kodekek is szerepelnek a listán, az elsődleges feladatuk, hogy élménydúsabbá tegyék a DVD-k lejátszását, beteljesíthetetlen marad. A hiányzó funkciót és a Media Centert külön csomagban lehet majd megvásárolni. A Windows 8 mellé a Windows 8 Pro Packet kell megvenni, míg a Windows 8 Pro mellé a Windows 8 Media Center Packet. A csomagok ára egyelőre ismeretlen, azonban alternatívaként és a közbeeső időben a felhasználók dönthetnek olyan népszerű lejátszók mellett is, mint a Media Player Classic vagy a VLC Media Player, vagy éppen az – e rovat szerkesztője által kedvelt – GOM Player...

 Windows 8

Rekord olcsó SSD-k

2012 már nem a merevlemez éve lesz – sosem látott mélybe zuhannak az SSD-k árai. Az év második felében 1 dollár alá esik majd 1 gigabyte-nyi átlagos SSD tárhely, adta közre prognózisát az IDC. A piacutató vállalat jövődőlése szerint az idei év végre a mozgálatrész nélküli háttértárolók mainstreammá válásáról szólhat – hacsak nem üt be egy, a tavalyi thaiföldi áradáshoz hasonló szerencsétlenség a chippiacon.

Számos előnye van ezeknek a meghajtóknak a merevlemezekhez képest. Halkabban és kevesebb hőt termelve működnek – utóbbi a solid state diskek nagyon alacsony energiaigényét is jelzi. Jóval kompaktabb kialakításúak, mint a klasszikus merevlemezek, ezért eddig főként hordozható eszközökben alkalmazták őket előszeretettel. Nagyságrenddel gyorsabb adatátvitelre képesek, egy PC-s rendszer reakcióidejét leginkább egy SSD beszerelésével lehet javítani (memória- és/vagy processzorbővítés helyett).

Két tényező azonban mindmáig gátolja elterjedésüket: megbízhatóságukkal és árukkal van gondja a felhasználóknak. Mindkét kihíváson komoly erővel dolgoznak az érintett gyártók, így gyakorlatilag folyamatos fejlődés figyelhető meg a paramétereket illetően. Az idei évben átlagosan 1,56 dollárba került egy gigabyte-nyi SSD tárterület, állítja az IDC elemzője, Jeff Janukowicz kutatási igazgató. Ez még túl magas az elfogadottság általánossá válásához, de az idén elérjük azt az inflexió pontot, amiktől tömegek kezdik meg majd alkalmazásba venni a solid state diskeket.

Rövid távon is segíti valami az SSD-k térhódítását: a már említett thaiföldi merevlemezgyártás elhalása. Ez a készlethiány a winchesterek árait 80–150 százalékkal nyomta feljebb, így sokkal közelebb került egymáshoz az SSD és a HDD ára. Eközben a főként Japánban és Dél-Koreában levő SSD-gyárakat semmilyen megrázó természeti katasztrófa nem érintette, így ezekben a termelés folyamatos...

KOS

Lehet, rajtad kívül senki sem fogja észrevenni, hogy változtattál tanulási szokásaidon, de ez nem baj. Az a lényeg, hogy te hasznosnak érezd a váltást! Ne hagyj, hogy a magánéleti problémáid kihassanak a tanulásra. Összpontosíts a feladataidra, és csak este kezdj a probléma megoldásához.

BIKA

Amint megérted, ki mit akar a környezetben, sokkal könnyebben alkalmazkodsz hozzájuk. Ha együtt kell működnöd valakivel, oda kell figyelned rá! Ha szívességet kérnek tőled, ne tévóváz! Mások is segítenének a te helyedben. Lepd meg a kedvesedet valami szokatlan dologgal.

IKREK

A csapatmunkához több ember kell. Bár szeretsz segíteni másokon, hagynod kell, hogy ők is segíthessenek rajtad. Nem csak neked jár ki ez a jó érzés! A délutánodat töltsd a szeretteiddel. A korábbi nézeteltéréseitek tisztázásának eljött az ideje. Ha nekik nem fűlik a foguk hozzá, legyél te a békülő fél!

RÁK

Tanuld meg visszafogni érzelmi kitérőseidet! Egyáltalán nem segít a helyzetben, ha kiborulsz, úgyhogy tenned kell valamit, hogy nyugodt maradjon a hangulat. Az esetleges indulatkitérőseket szereld le szigorral! Ne ess kétségbe, ha látványos jelenetekkel akarnak befolyásolni.

OROSZLÁN

Azt hiszed, amit a tanáraid vagy a szüleid mondanak megrendíthetetlen? Pedig nem így van! Ha felvállalod a véleményed, mindent megváltoztathatsz! Jelentős társasági összejövetellé nőtte ki magát a házibulinak induló rendezvényed. Az est mindenki számára emlékezetes lesz!

SZŰZ

Eleged van, hogy sosem látod a végét? Amíg nem szeded össze a bátorságod, ez az érzés nem fog elmúlni. Bevállalásabbnak kell lenned, hogy sikeres légy. Független személyiséged, egyéniséged miatt összeütközésbe kerülhetsz a családdal. Ideje végre leülnötök tisztázni a dolgaitokat.

MÉRLEG

Nem tudod eldönteni, hogy a jól bevált módszereket alkalmazd vagy új alternatívák után nézz? Hallgass az ösztöneidre, hogy megismerd a helyes utat! Nagy erővel dolgozol azon, hogy végre befejezhess valamit, de nem jössz rá a megfelelő lépésre. Gondolkozz, hisz a megoldás ott van a szemed előtt.

SKORPIÓ

Mindenki máshogy közelíti meg a problémáit. Te az intuitív utat választod, míg mások az intellektuális megközelítést pártolják. Találd meg az arany középutat! Itt az ideje, hogy befejezd a kapcsolatodat egy barátoddal. Az illető nagyon megváltozott, és már nem méltó a barátságodra.

NYILAS

Vágni lehet az izgatottságot a levegőben egy szuper ötlet miatt. Próbáld ki, mi történik, amikor másokkal is megosztod gondolataid! Valamilyen okból kifolyólag nyomás alatt vagy, de sikeresen kilábalhatsz a helyzetből, ha nyitott vagy, és nem makacskodsz.

BAK

Mikor lesz már vége ennek az ellenségeskedésnek? Akkor, amikor hajlandóak vagytok dolgozni a kapcsolatodon. Hidd el, megéri! Csak egy kicsit engedékenyebbnek kell lenned! Most bárkitől is kérsz szívességet, egyfolytában visszautasítanak. Próbáld egyedül megoldani a felmerülő problémákat!

VÍZÖNTŐ

Rendkívül könnyen ragadnak meg benned az új gondolatok, aminek igen nagy hasznát veszed. A legjobb, ha betársulsz valaki olyan mellé, aki hasonló cipőben jár! Elfogadnak hangadónak, elismerik a tehetségedet, rátermettségedet. Minden szépen alakulhat, ha nem élsz vissza a hatalmaddal.

HALAK

Amilyen intelligens vagy, minden helyzetben látod a kiutat. Győzd meg a negatívabb hozzáállású társaidat is, hogy van megoldás a problémákra! Egy nagyon izgalmas eseményt jeleznek a bolygók. A megjelenéseddel nagy elismerést vívsz ki. Legyél mindenkivel tapintatos és előzékeny.

Negatív önámítások, amiket bebeszélsz magadnak

Könnyű keménynek lenni magaddal szemben, de amikor túl sok negatív dolgot mondasz magadnak, kezded elhinni, hogy igazak. Az is előfordulhat, hogy ezek csak tévedések, amiket te beszélsz be magadnak. Mielőtt egészségtelen szokásokat vennél fel, hesseged el ezeket a hazugságokat! Íme, a leggyakoribb példák és tanácsok, hogy hogyan birkózz meg velük.

1. Nem nézek ki jól

Megoldás: Lásd magad reálisan!

Rosszul érzed magad a modellek és a sztárok tökéletes kinézetétől? Emlékezz rá, hogy az nem a valódi énjük! A stylistoknak és a fotósok retusálásainak köszönhetik a látványt. Most nézz végig magadon! Keress különleges vonásokat, amik tetszenek: talán gyönyörűek a szemeid, vagy hihetetlen a mosolyod. Összpontosíts a pozitívumokra!

2. Kővér vagyok

Megoldás: Gondold újra végig!

Először is, több van benned, mint amennyi kívülről látszik! Ráadásul sokszor hiszünk el magunknak a negatív dolgokat bizonyíték nélkül. Aggódsz, hogy túlsúlyos vagy? Keresd fel az orvosodat, és számold ki a testtömegindexedet, hogy megtudd, hányadán is állsz! Ha az orvos azt állapítja meg, hogy túlsúlyos vagy, akkor se ess kétségbe! Összeállíthatod egy tervet, amelyet ha betartasz, egyszerre érezheted magad jobban és egészségesebben.

3. Nem vagyok sikeres a sportban

Megoldás: Összpontosíts másra!

Nem érzed magad túl sportosnak? Hogy jobb legyél, rendszeres gyakorlással fejleszd a képességeidet és az erősségeidet. Közben összpontosíts arra, amit szeretsz a sportokban. Lehet, hogy szeretsz a csapattársaidal vagy a szabadban lenni. Az aktív mozgás megmódja a stressz oldásának is.

4. Nem vagyok elég okos

Megoldás: Találd ki, mit tehetsz, hogy okos legyél!

Senki sem lehet jó mindenben, de még sokat tanulhatsz. Tedd fel a kérdést magadnak: „Kértem már a tanáromtól vagy a szüleimtől segítséget?” Amikor a dolgok nehezebbek fordulnak, inspirációként gondold a múltbeli sikereidre. Emlékezz arra, hogy milyen kihívásokkal birkóztál meg korábban.

5. Nincsenek barátaim

Megoldás: Vedd számba a lehetőségeidet!

Ne az alapján számold a barátaidat, hogy hány ismerősöd van a Facebookon! A kérdés, hogy hány igazi barátod van. Magányosnak érzed magad? Csatlakozz klubokhoz vagy csapatokhoz, önkénteskedj, vagy vegyél órákat, hogy új barátokat találj! Ha van valami közös programod, érdeklődési köröd másokkal, azonnal van, ami összeköti benneteket.

6. Túl alacsony/magas vagyok

Megoldás: Ne törődj vele!

A magasság olyan, ami ellen nem tehetsz semmit. Azt kívánod, bárcsak magasabbra nőttél volna? Vagy, hogy ne magaslanál ki annyira? A válasz ugyanaz – húzd ki magad! A jó tartással mindenki jobban és magabiztosabban néz ki.

Tanácsok, hogy jobban érezd magad

Amikor rosszul érzed magad, gondold valami pozitívra. Ha elég ideje csinálod, az agyad is rááll a jó dolgokra. Íme, a módja.

1. lépés: Ismerd fel, hogy mikor bántod önmagad!

2. lépés: Tudatosan küldj helyette pozitív üzenetet magadnak!

3. lépés: Ezt ismételd meg annyiszor, ahányszor szükségesnek érzed!

Az, hogy egyszer azt mondd magadnak, hogy szép vagy és okos, önmagában még nem segít. A negatív gondolatokat is azért hitted el, mert újra meg újra hallottad őket. Sok munkába és időbe telik majd, hogy helyettesítsd őket pozitív gondolatokkal, de megvalósítható. Ne csak csendesesen szenvedj, amikor nehéz időszakon mész keresztül! Lógj a barátaiddal, hogy felvidulj, amikor pocsékul vagy! Ők emlékeztetnek az értékeidre, és segítenek, hogy jobban érezd magad.

Miről árulkodnak a ruháid és kiegészítőid?

A mai embernek elegendő arra figyelnie, hogy milyen hosszú például a ruha ujjja, vagy milyen a pulóver dekoltázsa, és máris tudjuk, hogy az illető, aki viseli, milyen hangulatban van, mire képes, és mit érhetünk el nála.

Figyelj a felsődre!

Aki garbót visel, az adott napon nehezebben változtat. Állandóságra vágyik, így hajlamos megvédeni még azokat az elképzeléseket is, amelyek idejétmúltak. Mindennél fontosabb számára, hogy biztonságban érezze magát.

Ha a pulóver, a blúz hosszú ujjú, akkor a viselője mindent megtesz azért, hogy jó teljesítményt nyújtson, és szimpatikusnak találják.

Ha a blúz vagy a pulcsi ujját felhúzd, és így tevékenykedsz, azt üzened, hogy csak annak akarsz megfelelni, akivel érzelmileg egy hullámhosszon vagy. A rövid ujjú blúz és póló arra utal, hogy viselője nyitott a kap-

csolatokra, beszélgetős kedvében van, és nem jelent problémát számára, ha a másik ember az övétől teljesen eltérő nézeteket vall.

A kerek nyakú póló vagy pulcsi arra figyelmeztet, hogy viselője engedékeny, és szívesen meghallgat másokat. Ha például a tanárod kerek nyakú pólóban érkezik reggel, akkor valószínűleg kevésbé lesz szigorú az osztályozásnál. Vicces kedvében találod, és értékeli a humorodat.

Akin V-kivágású pulóver feszül, azzal jobb, ha nem állsz le vitázni, mert ennek a ruhadarabnak a szimbolikus jelentése: nem tűrök ellentmondást, az lesz, amit akarok!

Egy szoknya, egy nadrág

A nadrág a függetlenség, a szabadság jelképe, emellett az a lány, aki felveszi, nem akar megfelelni mindenkinek. Viszont, hogy pontosan kinek, azt nem árulja el.

A szoknya a kapcsolatteremtés szimbóluma. A bokáig érő szoknya azt jelképezi, hogy

a viselője harmóniában van önmagával, és nyugodt, kiegyensúlyozott kapcsolatra vágyik. A térdig érő szoknya céltudatosságot jelképez. Aki ilyen szoknyába bújik, az főként olyan kapcsolatra akar szert tenni, amelyek segítségével vannak a céljai elérésében.

A miniszoknya üzenete egyértelmű. Viselője tetszeni akar az ellenkező nemnek.

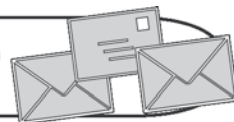
Mutasd a táskáid!

A kis táská arra utal, hogy amikor hordod, senkinek nem akarsz megfelelni, könnyed és laza vagy, minden úgy jó, ahogy van.

A közepes méretű táská viselője azt üzeni, hogy elképzeléseim vannak arról, mit és hogyan szeretnék, és ehhez ragaszkodom.

A nagy táská jelentése: alárendelt helyzetben vagyok, ezt elfogadom, és képes vagyok ehhez alkalmazkodni.

A hátizsák a szabadság szimbóluma, én döntöttem el, hogy mikor hova megyek, kivel állok szóba. Nem tervezek előre semmit, hagyom magam sodortatni.

Grubanov Dorottya alkotása

Németh Andrea alkotása

Színház, báb, tündérmese

Sikeresen szerepeltek az idén is a vajdasági gyerekek a lidicei (Csehország) nemzetközi rajzpályázaton. A hagyományos kiállításnak évente változik a témája, az idén A színház, a báb, a tündérmese volt a téma a cseh animációs filmművészet létrejöttében úttörő szerepet játszó, világhírű Jiří Trnka születésének századik évfordulója alkalmából. Mint azt Földi Évától, a Vajdasági Gyermek és Ifjúsági Rajzközpont (VGYIR) vezetőjétől megtudtuk, mintegy száz munkát küldött el a jubiláris pályázatra, többen dicséretben részesültek, és több év szünet után érmet is sikerült szerezni. A sokoldalú tehetségét már több ízben bizonyító kilencéves újvidéki Németh Andrea tanuló, a mARTa Képzőművészeti Műhely növendéke munkáját ugyanis éremmel jutalmazták Lidicében. Az érmet őszre a gyermekhét keretében Újvidék polgármesterétől veszi át.

Egyébként a pályázatra több mint 26 ezer munka érkezett, ezek között Szerbiából 277. A díjazott pályázók között van a hatéves szabadkai Grubanov Dorottya, a szabadkai EmArt Műhely egyik legfiatalabb tehetsége is. Mindkettőjük munkáját megnézhetjük a pályázat honlaponcímén, csakúgy, mint a többi díjazott, elismerésben részesített alkotást. A pályázatra 4–16 éves gyermekek munkáit várták, az értékelést követően az ünnepélyes megnyitóra május 30-án kerül sor, a kiállítást pedig október 31-éig nézhetjük meg Csehországban.

Itt tekinthetők meg gyerekeink képei:

<http://www.mdvv-lidice.cz/aktualni/exponaty/evropa/44/>

N-a

Ellátogattam a könyvtárba

Egy péntek délelőtt az osztállyal és a magyartanárnőnkkel ellátogattunk a csantavéri könyvtárba.

A könyvtáros néni szeretettel fogadott minket, majd elkezdtünk beszélgetni az olvasásról. Ő megkérdezte tőlünk, hogy szoktunk-e olvasni, és hogy mikor kisebbek voltunk, olvastak-e nekünk a szüleink mesét. Az egész osztály csak bólogatott. Azt is megkérdezte tőlünk, mi ösztönöz bennünket arra, hogy elolvassunk egy könyvet. Sok válasz született, és elég érdekesek. Volt olyan válasz, hogy a könyv címe, tartalma vagy borítója alapján választunk. A könyvtáros néni elmesélte nekünk, hogyan lehet egy könyv akár a legjobb barátunk. Mi figyelemmel hallgattuk őt. Később mutatott néhány új könyvet is, amelyek az ő véleménye alapján kifejezetten nekünk valók, és valamennyinek a tartalmát is felolvastuk. Nekem azok a kedvenc könyveim, amelyeket Thomas Brezina ír, mivel vannak olyan művei, amelyek csak lányoknak szólnak. Néha jó ezeket olvasni, a könyvtárban már nincs olyan Thomas Brezina-könyv, amit nem olvastam.

Remélem, hogy hamarosan újra ellátogattunk a könyvtárba az egész osztállyal.

**Vituska Viktória, 6. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

A gaziantepi (Törökország) Mizyál Művészeti Múzeum által meghirdetett nemzetközi rajzpályázatra több ezer gyermekmunka érkezett. A szabadkai EmArt Műhelyből a hatodikos Tóth Johanna bizonyult a legeredményesebbnek. Alkotásáért (mely helyet kapott a katalógusban is) bronzérmet és oklevelet kapott.

EMI

Tóth Johanna...

...és díjazott alkotása

Magyarkanizsán voltam

A hétvégén irodalmi eseményen vettem részt. Anyuval Magyarkanizsánra voltunk, a József Attila Könyvtárban. Több emeleten állnak a könyvespolcok. Az egyik termet Koncz István Teremnek nevezték el, és emléktábla is őrzi a nevét, mert kanizsai költő volt.

Legfőképpen vannak a gyerekkönyvek. Van egy kis szoba a könyvtár kupolája alatt, ahol az iskolások olvasni, tanulni és szórakozni szoktak a könyvtárosnő vezetésével. Nagyon szép hely, és kiállítás is van a munkáikból.

Szombaton este anyuék könyvekről beszélgettek. Márai Sándor regényeiről meg versekről. Én a közönség soraiban ültem.

**Zámbó Illés, 4. osztály,
József Attila iskola, Bácskertes**

Mennyire vagy agresszív?

A düh pozitív energiákat is felszabadíthat. De ehhez ismerned kell, hogy valójában milyen indulatok feszülnek benned.

Megtudhatod, ha őszintén válaszolsz az alábbi kérdésekre.

1. Szerinted mi a legfontosabb ahhoz, hogy valaki sikeres legyen?

- a) Szerencse. (x)
- b) Kapcsolatok. (&)
- c) Tehetség. (*)
- d) Kitarás. (@)

2. Mit teszel, ha az étteremben a megrendelt lágy tojás helyett keményet kapsz?

- a) Azonnal hívod a pincért. (x)
- b) Otthagyod a tojást. (*)
- c) Kellemetlenül megeszed, de nem adsz borraivalót. (&)
- d) Megeszed és nem szólsz, lehet, hogy a pincér félreértette a rendelést. (@)

3. Heves vitába keveredsz a barátoddal. Hogyan végződik a veszekedés?

- a) Jól kikiabálsz magad, aztán abbahagyod. (@)
- b) Elbújatsz valahova, amíg megnyugszol. (&)
- c) Gyekszel abbahagyni, de később visszatérsz a témára. (x)
- d) Gyekszel elkerülni a veszekedést. (*)

4. Hogyan nyitod fel a lágy tojást?

- a) Kanállal. (*)
- b) Késsel. (&)
- c) Az asztal széléhez ütögeted. (@)
- d) Hol így, hol úgy. (x)

5. Mit gondolsz arról, aki az arcán vagy a nyelvén testékszert visel?

- a) Nem érdekel, az ő dolga. (x)
- b) Sötétben nem szeretnél vele találkozni. (&)
- c) Lehet, hogy egész rendes ember. (*)
- d) Hogy néz ki! (@)

6. Hogyan nyitod ki egy átkötözött csomagot?

- a) Akár többször is nekirugaszkodva türelmesen kibogozod. (@)
- b) Szétvágod a zsinórt. (*)
- c) Széttéped. (x)
- d) Szétrágod a zsinórt. (&)

7. A barátnőd (barátod) az egyik partin bemutatja az új fiúját (barátnőjét), aki borzasztó alaknak néz ki. Hogyan viselkedsz?

- a) Meglepődsz és gyekszel elkerülni. (@)
- b) Nem vagy túl barátságos hozzá. (x)
- c) Megfelelő távolságból elkezdted figyelni. (*)
- d) Megkérdezed a barátnődet (barátodat), mit talált benne vonzónak. (&)

Értékelés

Ha a „x” jelből van a legtöbb: Impulzív

Nos, te valójában nem vagy Borsószem királykisasszony, sokkal inkább harcos szellem – legalábbis, ami az agresszivitásod illeti. Hirtelen haragú vagy, és gyakran kihoznak a sodrodból. A vita az életelemed, ilyenkor engedheted ki a gőzt. Ha bosszúról van szó, képtelen vagy az objektivitásra. Állandóan konfliktusba keveredsz. Az impulzivitásnak azonban előnyei is vannak. Hatalmas erővel és energiával tudod belevetni magad minden új feladatba, imádod a kihívásokat. Órák alatt megoldasz mindent, amire másoknak napok kellene. Nemcsak a saját, hanem mások érdekeiért is ugyanolyan vehemenciával harcolsz. Próbáld jobban uralkodni magadon, és csak akkor kelj ki az igazadért, ha valóban fontos ügyről van szó. Különben túl sok energiád pazarlódik el.

Ha a „&” jelből van a legtöbb: Robbanékony

Te olyan személy vagy, aki tud uralkodni magán, még a rossz érzéseiden is. Úgy véled, hogy ami belül zajlik, ahhoz másnak semmi köze. Mindent magadba fojtasz, legfeljebb néhány csípős megjegyzést ejtesz el. Ez működik is addig, amíg csak kisebb mérgelődésről van szó, de a sok piszkálás egyre csak raktározódik benned. Ekkor viszont egyetlen rossz megjegyzés is elég ahhoz, hogy robbanjon a bomba. Így egyetlen perc alatt lerombolhatod, amit hónapok vagy évek alatt szép lassan felépítettél. És ez nem csekélység! Próbáld meg véleményed korábban és egyenesebben megmondani. Tanuld meg, hogy igenis beszélni kell arról, ami feldühít. Így nyílnak meg a szelepek, amin keresztül a gőz nagy része távozni tud.

Ha a „*” jelből van a legtöbb: Kiegyensúlyozott

Természetesen néha te is agresszív vagy, nem is tagadod. De csak akkor, ha alapvető fontosságú ügyről van szó, ha úgy érzed, igazságtalanul bántak el veled. Nagyon jól ismered saját magad és tudod, hogy dühöd még segít is abban, hogy a történések menetét megváltoztasd. Munkádban nem rettensz vissza attól, hogy keményen kiállj az igazadért. Általában siker koronázza erőfeszítéseidet. Magánéletedben, családi és baráti körben viszont csínyán bánsz agresszív ösztöneiddel. Tudod, hogy egy-egy vitában nem mindig az a fontos, hogy kié az utolsó szó. Maradj olyan, amilyen most vagy! Diplomata és kész visszahúzódni, ha arra van szükséged. Az olcsó győzelmek amúgy sem jelentenek neked semmit.

Ha a „@” jelből van a legtöbb: Rendes

Viselkedésedben semmilyen agresszió nem fedezhető fel. Láthatóan kiegyensúlyozott vagy, reakcióid előre kiszámíthatóak, ezért mindenki kedvel. Inkább lemondasz saját érdekeidről, mint hogy keményen a sarkadra állj vagy küzdj értük. Ez a viselkedés azt a veszélyt rejt magában, hogy sokan kihasználják. Bár ezt észreveszed, tenni mégsem tudsz ellene semmit, mert képtelen vagy kifejezni a dühöd. Csakhogy az elfojtott harag nem múlik el magától, a lelki trauma testi tünetekben nyilvánul meg. Ilyen lehet a gyakori fejfájás, a gyomorpanasz, az álmatlanság. Ne hagyd idáig fajulni az eseményeket! Nem lehet mindenkivel azonos a véleményed, ez nem is reális, másrészt rettenetesen unalmas.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 8. osztályos lány vagyok, a gondom meg az egyik barát-nőmmel kapcsolatos. Néha annyira dühít, hogy amikor meglátom, legszívesebben behúznék neki egyet. Valamikor nagyon jóban voltunk, de amióta elkezdtem járni a fiúmmal, mintha megőrült volna. Bármit csinálok, rögtön azzal jön, hogy ő ezt jobban tudja, pl. jó jegyet kapok feleléskor, vagy éppen kimegyek az utcára görkorizni. Ha pl. azt mondom, hogy valami tetszik, akkor biztos, hogy befeketíti, hogy ilyen sz..., meg olyan sz..., aztán néhány nap múlva már neki az a valami meg is van. Ha valami újat veszek vagy kapok, biztos, hogy másnapra már neki is ugyanolyan lesz, nekik semmi sem gond, mert sok pénzüik van. Minden fiúval, akiről tudja, hogy tetszett, kikezdett már. Újabban, ha valamelyik lánnyal beszélgetek, rögtön kéri a telefonszámát. Rettenetesen érzem magam. Szerintem ez már nem normális viselkedés. A fiúm azt mondja, hogy az én félresikerült klónom, de ez engem nem vigasztal. Mit tegyek, hogy békén hagyjon? Kérlek, segíts!”

B. B.”

Válasz:

Kedves B. B.!

Jó lenne elgondolkodnod azon, hogy mikor is fordultak rosszra a dolgok, mert ott van a köztetek lévő problémának a kulcsa is. Nagy a valószínűsége, hogy valami sérelem érte, és emiatt próbál téged megbántani. Azt is tudnod kell, hogy az, aki így viselkedik, mint a te volt barátnőd, olyan személy, aki nagyfokú önbizalomhiányban szenved. Emellett még nagyon boldogtalan is, hiába a sok pénz a családban. Valami miatt irigy rád, mert neked van valamid, ami neki nincs, ami miatt szeretne a te helyében lenni: tulajdonság, a családi viszonyok, amelyben élsz, a szeretet, amit a szüleidtől kapsz stb. A gond az, hogy miért van szüksége arra, hogy téged bántson, ahhoz, hogy ő jól érezze magát? A legjobb lenne, ha nyugodtan, pófozkodás, durvaság és harag nélkül tudnátok beszélgetni. Mondd meg neki, hogy a barátságotoknak vége lesz, ha így folytatja. Ha nem érzed magad jól ebben a barátságban a legjobb, ha fokozatosan eltávolodsz tőle, és akkor megláthatod majd, hogy megváltozik-e a viselkedése irántad. Ha nem, akkor ne sajnáld. Keress magadnak másik barátnőt, akivel jól érzed magad, nem vagy dühös miatta, nem idegesít, hanem alig várod, hogy találkozzatok, és jól beszélgessetek.

„Kedves Bizalmas!

Tizenhárom éves vagyok, és nagyon szerelmes a tesóm egyik barátjába, aki melleleg már 20 éves. Voltunk már együtt bulizni, és majdnem mindennap ott van nálunk, de ő nem próbálkozott nálam. Azért gondolom, hogy én is tetszem neki, mert egyszer az egyik haver a társaságukból rámmászott, és ő közbelépett, hogy hagyjon békén. Mit tegyek, hogy meghódítsam?

Tini T.”

Válasz:

Kedves Tini T.!

Jó lenne, ha körültekintően, óvatosan, tapintatosan és türelmesen viselkednél a fiúval, hisz a bátyád barátjáról van szó. Az a legbiztosabb, ha ráhagyod a kezdeményezést, és ha ő nem lép, akkor hagyod, hogy a saját útját járja. Ne feledd, hogy jóval idősebb nálad, te pedig még kiskorú vagy. Nem vagyok biztos abban, hogy benned a nőt látja, hanem inkább a húgocskát. Ezt legjobb, ha a bátyádon

keresztül próbálsz kideríteni, persze, ha hajlandó rá. Ha nem jön össze a dolog, ne búsulj sokáig, mert biztos, hogy még csak ezután jön el a te időd.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves lány vagyok, és örültem szerelmes egy fiúba, aki már középiskolás. Nemrégiben a sportpályán voltunk a lányokkal. Ő is ott volt. Nézett bennünket, és egyszer csak odaintett, és azt kiáltotta, hogy: „Szerelmem, gyere ide!” Én odamentem, odahajolt az arcomhoz, és nem történt semmi sem. Én megmondtam neki, hogy szeretem, és nem tudok élni nélküle. Ő erre csak kérdezgetett: Hogyan szeretsz te engemet?, Milyen szerelmesnek lenni? Én azóta csak sírok, tanulni sem tudok. Leromlottak a jegyeim is. Félek, hogy mit szólnak a szüleim, ha megtudják. Kérlek, mondd meg, szeret-e ő engem, vagy csak szórakozik? Mit csináljak? Nagyon boldogtalan vagyok!

Süsü”

Válasz:

Kedves Süsü!

Azt hiszem, már te is sejtetted, hogy ez a fiú játszadozik veled. Valójában nem szeret. Élvezi, hogy szerelmes vagy belé, ami „hizlalja a máját”, nagyra nő a saját szemében. Csúnya viccet űz veled, sőt megaláz, ami biztos jele annak, hogy nem gondolja komolyan a dolgot. Nem szép tőle, hogy szívat, inkább megkéne, hogy mondja, hogy nála nincs esélyed. Sírdo-gálj még egy kicsit, aztán töröld le a könnyeidet, és a tükör előtt mond el magadnak, hogy te többet érdemelsz egy ilyen éretlen fiúnál. A barátnőkkel menjetek el a sportpályára, mosolyogj, légy vidám, és tegyél úgy, mintha nem is létezne. Ignoráld, mert más nem is érdemel. Idővel vedd számba azokat a tulajdonságaidat, amelyekre büszke vagy, és szeretsz magadnál. Keress olyan tevékenységet, amiben sikeres vagy, és amit élvezel: lehet az olvasás, hímezés, tánc, torna, főzés, kalácskészítés stb. Biztosan, hogy egykettőre megjelenik majd életed színpadán egy új fiú, aki komolyan vesz, és igazán fontos lesz a számára. Hogy az iskolai eredményeid feljavuljanak, sírás helyett javíts a munkaszokásaidon. Tervezd meg a napjaidat és az idődet, akarj tanulni. Ha kell, kérj segítséget a tanuláshoz, a pótláshoz, hogy a tanév végéig kiköszöröld a csorbát a tanáraid, a szüleid és önmagad előtt.

„Kedves Bizalmas!

Nemrégiben szakítottam egy fiúval, mert egyszerűen már nem szerettem. Sajnálom, mert nem ezt érdemelte tőlem. Melleleg a barátaim mind őt sajnálják, nem fontos nekik, hogy én hogyan érzem magam. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek?

Sorry”

Válasz:

Kedves Bánkódó!

Egy biztos, jó, hogy szakítottál a fiúval, ha már nem szereted. Senki-nek sem kívánom, hogy megélje, hogy csak sajnálatból legyen vele valaki. Gondolkozz el azon, hogy kit is sajnálsz tulajdonképpen, a fiút vagy önmagadat, mert a társaságod a fiú mellé állt. Engedd meg, hogy őt vigasztalják, mellé álljanak most, hisz neki ebben a pillanatban nagyobb szüksége van a támogatásukra, mint neked. Neki biztosan fáj a szakítás, míg neked nem. Idővel mindenki szá-mára feledésbe merül a történet.

A Nap, a Hold és a naptár története

Nagyon régen történt mindaz, amiről most majd szó esik, olyan régen, hogy akkor még egyetlen élőlény sem lakta a földet. De az égbolton már akkor is élt és uralkodott a Nagy Törzsfőnök. Ám az eget akkor még nem világította meg semmi, bús sötétség uralkodott mindenütt.

A Nagy Főnöknek volt két fia meg egy lánya, nemzetségeinek meg se szeri, se száma, ennek az égi nemzetségnek volt ő a törzsfőnöke. Az első fiának Korán Járó, a másodiknak Égboltot Járó volt a neve, a lányát pedig a Nap Tamaszának nevezték. Mindhárman erősek voltak és okosak, de a kisebbik fiú mégsem volt olyan eszes, mint a bátyja. Ez a kisebbik egyszer búslakodva töprengett, de csak úgy magában: „Vajon miért sötét mindig az égbolt? És miért kellene mindörökre sötétnek maradnia?” Aztán fölállt, s így szólt a testvérbátyjához meg a húgához:

– Menjünk, gyűjtsünk fenyőtobozt!

El is mentek mind a hárman. Nagy halom fenyőtobozt szedtek. A kisebbik fiú aztán hajlós cédruságot tört, akkorát, hogy mint kerettel, körül tudta vele fogni az arcát. Erre a cédruskarikára körös-körül fenyőtobozokat illesztettek. A fivérek eztán meghagyták a nővérüknek, hogy soha senkinek ne beszéljenek a fenyőtobozokkal körberakott cédrusgallyról, amit fivére az arcára illesztett. Ezután Égboltot Járó odasietett, ahol fölkel a Nap, s mire odaért, fényes lánggal világoltak az arcát körülfogó fenyőtobozok.

Az égbolton lakó nemzetség nyomban meglátta a kelet felől áradó szép fényt, s mindenki örvendezett. Égboltot Járó befutotta az eget. Sietnie kellett, hogy az egész eget befuthassa, még mielőtt elhamvadtának a fenyőtobozok.

A Nagy Főnök nemzetsége tanácskozásra ült össze.

– Örülünk – mondták –, örülünk, hogy fiad megvilágítja az égboltot, de miért siet olyan nagyon? Azt szeretnénk, ha hosszabb időn át örvendezhetnénk fényes világának.

A Nagy Főnök elmondta fiának, mit beszélt a népe. Égboltot Járó meg elgondolkodott, mi tévő legyen; de hiába gondolkodott, nem tudott semmit kitalálni, hiszen a fenyőtobozok tüze gyorsan hamvad. Így hát a következő napokon is nagy sietve járta be az eget.

A nemzetség ismét tanácskozott, kérve a Nagy Főnököt, parancsoljon rá fiára, hogy lassabban járja be égi útját, fényes világának hadd örülhessenek hosszabban.

Nap Tamasza, a Nagy Főnök leánya megígérte az égi nemzetségnek, valami módon szerét ejti, hogy kívánságuk teljesüljön.

Másnap, mikor Égboltot Járó ismét elindult mindennapos útjára, Nap Tamasza is útra kelt. Délnek tartott. Amikor bátyja fölkel keleten, ő délről elébe sietett, hogy találkozzék vele. Éppen a delelőponton, az égbolt zenitjén találkozott össze fivér és nővér.

A Nagy Főnök népe látta, hogy a Nap néhány szempillantásnyi időre megáll a delelőn, s az egész nemzetség boldogan így kiáltozott:

– Nap Tamasza megállította a fénylő napot!

A Nagy Főnök ekkor szemére vetette az idősebbik fiának, hogy az öccse okosabb, eszesebb nála, pedig ő az öregebbik, ő volt eddig az okosabbik is. A fiú elszomorodott, arcát tenyerébe hajtotta, úgy sírt sokáig.

Amikor a Nap fáradtan megérkezett útjáról, nyomban elaludt. Ismét sötétségbe borult minden, elaludt a Nagy Főnök egész háza népe. Korán Járó ekkor fölkel, fél arcát bekente csillogó ásványporral, aztán magához szólította ifjú rabszolgáját, s így szólt hozzá:

– Amikor meglátst engem a keleti égbolton, pattanj föl, s nagy fennszóval kiáltsd: „Fölkel! Lám, fölkel a mi örömünkre!”

Ezzel távozott.

Égboltot Járó mélyen aludt, szép arca most is sugárzott.

Korán Járó most megjelent a keleti égbolton. A rabszolga föl pattant, s ahogy gazdája meghagyta, ujjongani kezdett nagy fönnhangon:

– Fölkel! Lám, fölkel a mi örömünkre!

A Nagy Főnök háza népe haragosan rászólt, hogy maradjon csendben, de a rabszolga tovább kiáltozott:

– Fölkel a Hold!

És ekkor a Nagy Főnök nemzetsége keletre nézett, s valamennyien kiáltozni kezdtek:

– Fölkel a Hold! Fölkel a Hold!

A nagy kiáltozásra összegyülekezett minden lelkes állat, ámulva nézték a keleti eget, s a Nagy Főnök nemzetségével együtt tanácskozást tartottak. Elhatározták, hogy ezentúl minden reggel fölkel a fénylő Nap, sugarainak fényében növekszenek, gyarapszanak a fák, a füvek és a lelkes állatok, esténként pedig fölkel az ezüstös fényű Hold.

Az állatok tanácsában ott voltak a kutyák is, s mert minden állatnál bölcsőbbek voltak, a tanácsban ők beszéltek elsőként. A bölcs kutyák így szóltak:

– Negyven napon át minden este fölkel majd a Hold!

Aztán félrehúzódtak a bölcs kutyák, maguk között titokban is tanácskoztak, a lábujjaitak számlálták, aztán az állatok tanácsa elé álltak, s azt mondták:

– Negyven lábujjunk van, negyven nap lesz tehát minden hónapban!

A sündisznó tüskés farkával ekkor rácsapott a bölcs kutyák főnökének a hüvelykujjára, és így kezdett beszélni:

– Ugyan ki tudná elviselni a hosszú hónapok fáradsalmait? Mert nagyon hosszú lenne az a hónap, ami negyven napot számlál! A hónapok harmincnaposak lesznek!

Örült ennek a beszédnek valamennyi állat, s így szóltak:

– A sündisznónak adunk igazat!

És így is történt. Azóta harminc nap van egy hónapban, s tizenkét hónapból áll minden év.

Eper, eper, te csodás!

Az eper nemcsak a legzamatosabb gyümölcsök egyike, de egészségünk és szépségünk egyik őre is, és még sok minden más... Lássuk hát, miért együk degeszre magunkat belőle.

Az egész világon szinte mindenhol ismerik és szeretik: már az ókori Rómában is szívesen fogyasztották, később Európában is elterjedt, bár sokáig luxuscikknek számított, és csak a kiváltságosok voltak olyan különös helyzetben, hogy jóllakhattak ezzel a zamatos gyümölcssel. Manapság már szerencsésebb helyzetben vannak azok, akik

szeretik az epret, hiszen áprilistól júliusig mindenki számára elérhető.

– Alacsony a kalóriatartalma, tehát szinte korlátlan mennyiségben fogyasztható.

– Az eper egészségmegőrző szerepe: kutatások bizonyították, hogy, azoknak, akik rendszeresen fogyasztanak epret, erősebb az immunrendszerük, ellenállóbb a szervezetük. Magas a rost- és víztartalma, az apró magvai segítik és gyorsítják az emésztést. Antioxidáns-tartalmának köszönhetően védi a sejtek szerkezetét, megelőzi azok oxidációját. A szervezet számára védelmet nyújt a káros hatásokkal szemben, különösen a szívünk, érrendszerünk működését segíti. C-vitamin- és mangánforrásként pedig mindenki számára előnyös a fogyasztása.

– Az eper szépít: a szépségipar is felfedezte az eper jótékony hatásait, mivel hatóanyagai kisimítják a ráncokat, táplálják és megújítják a bőrt, így számos kozmetikum alkotóeleme is az eper. Arcpakolásként is kiváló bőrunyugtató hatású.

– Az eper csábító: szinte mindenki tud legalább egy hollywoodi szerelmes filmet, ahol valamelyik érzéki jelenetben a főhősök epret fogyasztanak. Csokoládéba mártva az eper igazi csemege.

– Az eper vicces, nőies, és nagyon trendi: az epret a divatvilág is felfedezte, motívumként megtalálható táskákon, pólókon és kiegészítőkön, nyakláncokon, és mindig csajos, friss és egyben bohókás hatást kelt.

Isteni epres desszertek

□smerd meg új oldaláról a kispiros gyümölcsöt, és lepd meg magad egy ínycsiklandó, gyorsan elkészíthető finomsággal.

Eperhab

Hozzávalók: 30 dkg eper, 3 dl tejszín, 1 kanál vaníliás cukor, 2 evőkanál finom kristálycukor, babapiskóta.

Elkészítés: Tegyél félre 4 szem epret, a többit mixerrel pépesítsd, majd melegítsd össze a cukorral, amíg az fel nem oldódik. A tejszínhabot a vaníliás cukorral verd fel egészen keményre, majd a kihűlt epres péppel óvatosan forgasd össze. Adagold tálkákba, ha azonban pezsgősvagy borospohárba töltöd, még szebb lesz. Mindegyikbe tegyél egy-egy szelet babapiskótát, és eperszeletekkel díszítsd.

Epres joghurt

Hozzávalók: 20 dkg eper, 300 g natúr joghurt, 1 dl tejszín, 30 g kristálycukor, 4 mentalevél.

Elkészítés: Az epret turmixold össze a cukor felével és a mentalevéllel egy botmixer segítségével.

A joghurtot keverd ki simára, és tedd félre. A tejszínt verd kemény habbá a maradék cukorral. Ebbe keverd bele az eperszósz. Lassan keverd, hogy ne törjön össze a hab! Az eperszószot töltsd üveg poharakba, kanalazd rá a joghurtot, és díszítsd eperszeletekkel. A joghurtot és az epret össze is keverheted, de a pohár alján lévő eperszósz nagyon látványos.

Epres muffin

Hozzávalók: egy bögre liszt, 3/4 bögre cukor, 10 dkg vaj, 1 bögre apróra vágott eper, 3 tojás, fél zacskó sütőpor, vaníliás cukor, papírkosárok a sütéshez.

Elkészítés: A cukrot, a vaníliás cukrot és a lágy vaját alaposan keverd ki. Add hozzá a tojásokat, és dolgozd ezzel is össze. A masszához adagold hozzá a lisztet és a sütőport két részletben. Forgasd bele az epret. A süteménymasszát adagold kis papírkosarakba. Ne töltsd meg őket teljesen, csak háromnegyedig. 12–15 percig süsd közepes lángon.

Érdekességek az eperről

1. Nem széna, szalma

Tavasszal az eperbokrok tövét sok helyen szalmával szórják meg, így a gyomok nem tudnak előtörni, és a gyümölcsök sem érnek le a földre az érés során. Ennek a technikának köszönhető az angol neve, a strawberry (szabad fordításban szalmabogyó) is.

dott, leégett bőrt is megnyugtathatjuk így.

2. Más, mint aminek látszik

A botanikusok szerint az eper valójában nem is gyümölcs. A szó tudományos értelmében gyümölcsnek csak az eper felületén található kemény „magvakat” lehetne nevezni, és a finom, húsos rész csak a virág vízzel telt magbugája.

3. Az eper nem szamóca

A földiepret nem az erdei szamócából, hanem az észak-amerikai eperfából, más néven szederfából nemesítették. Nevének megfelelően valóban „földi”, azaz a földtől nem túl magasra növe bokrokon terem.

4. Bőrradíri – igazi eperből

Az eperben lévő szerves gyümölcssavak kitűnő bőrpólo hatásúak. Ha friss zúzott eperből készítünk pakolást, pár perc alatt eltávolíthatjuk az elhalt bőrszöveteket, de a napozástól vagy a szoláriumtól kipirosos-

5. A tökéletes választás

Ne a szemek nagysága alapján válasszuk! Ha igazán felséges epret akarunk vásárolni, hagyatkozzunk az orrunkra. Az érett, friss eper illatos, fényes és egészséges színű, gallérja élénkzöld. Fogyasztás előtt hagyjuk szoba-hőmérsékletűre felmelegedni a tökéletes aroma érdekében.

6. Epres fogmosás

Fogkrém híján eperrel is ápolhatjuk a fogszorunkat. Egy félbevágott eperrel dörzsöljük be alaposan fogainkat, majd egy perc múlva öblítsük ki a szánkat – így gyorsan és könnyedén eltüntethetjük a lepedéket.

7. Cukorral?

Az eper íze önmagában érvényesül a legjobban, ezért szokunk le a cukorba mártogatásról. A salátát is megbolondíthatjuk egy kis eperrel.

TARKA OLDAL

✿			✿			✿		✿	
								✿	
✿				✿	✿				✿
		GY							
	✿	✿	✿			✿			✿
									✿
✿				✿			✿	✿	

Berakós rejtvény

Tünde mamája megkérdezi a lányát:
- No, kislányom, mit fogsz csinálni, ha ilyen nagy leszel, mint én?

- ...

A választ megtudod a rejtvényből, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

Kétbetűsek: ÁR, ED, LE, LE, ON, RA, RA, RE, TÓ.

Hárombetűsek: ADÓ, AVA, CÉL, EST, FÉM, GEG, KÓD, NÓE, NER, RAK, TOM, VÉS.

Négybetűs: EBSO.

Ötbetűsek: ARATO, ASZAL, DEHOGY, INTER, ÚNÓTT.

Hétbetűs: ZSIBÁRU.

Kilencbetűsek: MACEDÓNUL, MAHAGÓNIA.

Tizenegy betűsek: BALTITENGER, MADAGASZKÁR.

Betűrejtvények

1	M DEDEDE E	2	XL	3	M T A O	4	+TRM	5	LSL
---	------------------	---	----	---	------------	---	------	---	-----

Skandináv rejtvény (20.)

Rejtvényünkben Nemes Nagy Ágnes Tavaszi felhők című versének két sorát rejtettük el.

	NEMZETI SZÍNÜ SZALAGCSOKOR BELGIUM	GRÍZ BETŰI A MÉHVEL ROKON ROVAR		BOGLYA KISSZERŰ V. A. V.	HALFAJTA SUGÁR	...HAL GRAMM	HÓLABDÁT DOBÁL
	SZÍNHÁZI ERKÉLY SZÖGEL				RÁGNI KEZD FORDÍTVA ZOKOG	BIG BETŰI	
	VATIKÁN 51	ZÁR BETŰI VISZONT- LÁTÁSRA!	50 EGY	CSENDES	SÍP BETŰI	LY. D. RÓBERTKA (ÉK. F.)	
	HARAPNI KEZD A HAL		A KÖRHÁZ JELE ICUKA	NEM IS OSZT, NEM IS... (ÉK. F.) ZAVART MÁTKA			
	...BOGAS HANGTALÁN GABI		FORDÍTVA OLASZ TÉVÉ NEM ŪL	MOHA EGYENMŰI	NŐI NÉV MAJDNEM HIŰ (ÉK. H.)		
KIS PATAK A FA RÉSZE	EZ ÓDON	MAGYAR- ORSZÁG	PRIVÁT ELLENTÉTE URÁN			BIZMUT	NÉVELO
			LL			LL	

Anagramma

- LAKÁS
- GÁZOL
- ÉTLEN
- MÁSOL
- VÁROS
- DALOL
- VOLGA
- MADÁR
- RONDA
- PÁLMA

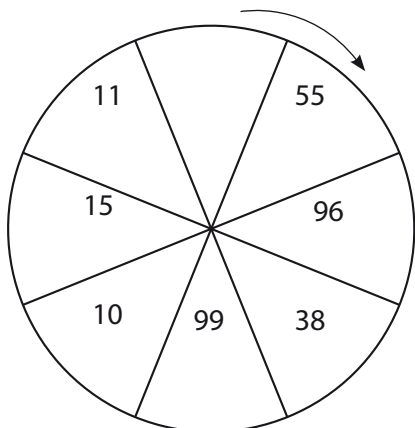
A megadott szavak betűiből alkoss új szavakat, és írd be a helyükre. A kiemelt oszlopban a Tarka Világ egyik rovatának neve alakul ki.

Ölelkező szavak

1	KAMASZ ----- LÁT	2	MOBIL ----- BETYÁR
3	ŐR ----- ÜVEG	4	TORNA ----- ŐR

Keress olyan kifejezéseket, amelyekkel mind a felső, mind az alsó szóval értelmes szót alkothatsz.

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Kitöltőcske

1				
2				
3				
4				
5				
6				

Meghatározások:

1. Szín,
2. Női név,
3. Folyócska,
4. Férfinév,
5. Cédula,
6. Kutya rokona.

A kiemelt oszlopban egy mezei várig nevének kell kialakulnia.

Minirejtvények

	1		2		3
K			Ú		S
	*	Á	Ó	*	
	A			K	
					Ó

A beírt betűk felhasználásával töltsd ki a rejtvényt, azaz vízszintesen és függőlegesen is írd be értelmes szavakat.

A 19. szám megfejtései

Keresztrejtvény

- Táncosnőnek öltöttem. és nem engedtek be a férfimosdóba.

Betűrejtvények

1. kétszeresen, 2. két szerelem, 3. különc,
4. eszes, 5. kegyetlen

Szókihúzó

Májusi orgonaszag

Szókiegészítő

játékidő

Játék a nevekkal

május

Szópótlás

szem

Ölelkező szavak

1. zene, 2. zseb, 3. vak, 4. cukor

A 18. skandináv rejtvény megfejtése:

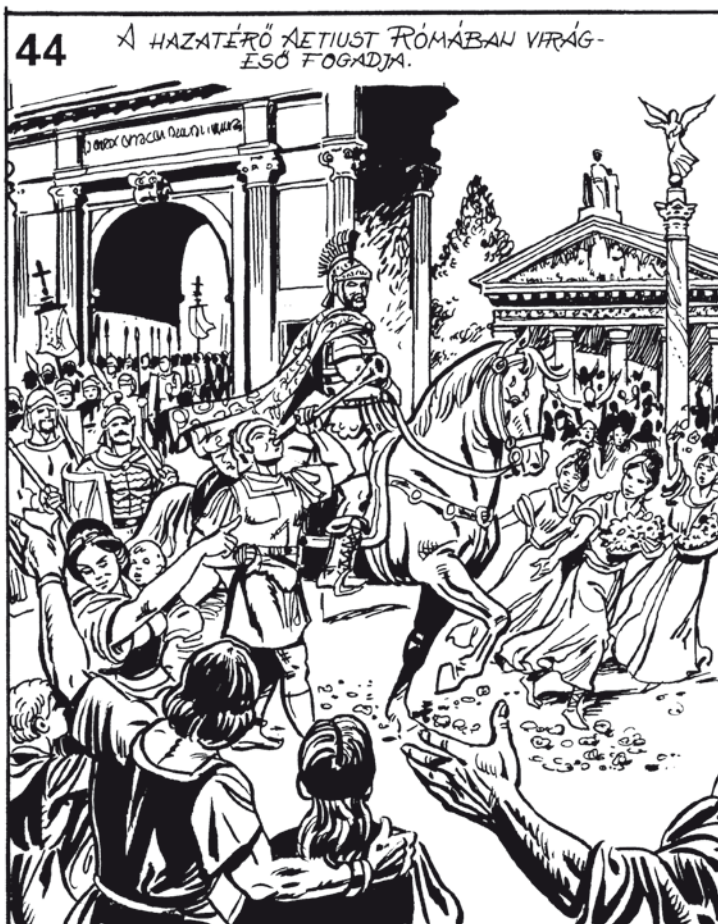
A MEGVESZTEGETHETETLEN, ROBESPIERRE

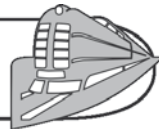
Könyvjutalmat kap:

Smith Rita, Kispiac

Attila, a hunok csillaga

Írta: Kiss Ferenc
Rajzolta: Fazekas Attila

India nevezetességei – másodszor

Fatehpur Sikri

Kerala

India világhírű látnivalói és színes-szagos, nyüzsgő világa minden látogatót elbűvöl. Visszatérünk hát ide még egy kis körutazás erejéig, hiszen e, több mint egymilliárd lakosú ország igazán megérdemli a látogató figyelmét...

Goa templomai

A kanyargós utcák és nagystílusú portugál villák mellett India leggyönyörűbb templomai ékesítik Ó-Goát, a korábbi főváros így vált a világörökség részévé. A Sé Katedrális India legnagyobb temploma, nyolcvan éven át építették. Hatalmas oszlopok és ötven oltár ékesíti a belső teret. Tornya őrzi az arany harangot, amely nem külsejéről, hanem sokkal inkább csodás hangjáról kapta a nevét. A templom ékessége és a zarándokok fő célpontja a csodás kereszt, ahol Krisztus jelenésének voltak szemtanúi 1919-ben. Azt tartják, a kereszt gyógyító erővel bír, ezért, bár elzárva tartják, a zarándokok egy nyíláson keresztül megérinthetik. További pazar templomok: a Szent Cajetán-templom, amelyet a római Szent Péter-bazilikáról mintáztak, az Assisi Szent Ferenc-templom, lenyűgöző virágmintás freskókkal, Szent Ferencet, Pétert és Pált ábrázoló szobrokkal és a Bom Jesus-bazilika, amely Xavéri Szent Ferenc romolhatatlan testét őrzi.

Holtág-túra, Kerala

A folyók, tavak és kanálisok labirintusa egy olyan sűrű, trópusi dzsungelvilágba

enged betekintést, ami teljesen rejtve marad az utakon járók előtt. A keraliai életébe szinte semmi nem szivárgott be a modern világból, az élet itt lassú és nyugodt, hidak helyett komppal közlekednek. A legszebb azonban egy csónakból nézni a tájat, ahogyan a zöld lombok mögül előbukkannak a templomok, mecsetek, aprócska falvak és ültetvények. Néha-néha érdemes megállni, és meglesni a halászokat vagy a földjükön dolgozókat. Kerala holtágai az Arab-tenger partja mentén, a Malabár-partokon húzódnak végig, 5 nagy tó, természetes és mesterséges kanálisok és 38 folyó szövevénye alkot végelethatalan lagúnalabirintust, több mint 900 kilométernyi vízi útvonalat. Egészen egyedi ökoszisztéma alakult ki a folyók édesvizének és az Arab-tenger sós vizének találkozásával, otthont adva különleges rák-, béka, teknősfajoknak és vízimadaroknak. A lagúnatúrák legnépszerűbb kiindulópontjai Kollam és Kottapuram.

A középkori város: Fatehpur Sikri

A sivatagi város 1570 és 1585 között a Mogul Birodalom központja volt, Akbar sah épített itt új fővárost egy csodás esemény emlékére. A sahnak ugyanis sokáig nem született gyermeke, de miután találkozott egy szent emberrel, felesége hamarosan fiút szült. Így Akbar sah városépítésbe kezdett a találkozó színhelyén. Tizenöt év elteltével azonban, mert vízhiánnyal küzdöttek, népes udará-

val együtt visszaköltözött Agrába. Így őrizte meg Fatehpur Sikri középkori pompáját, vörös homokkőből épített erődjével, hatalmas központi tereivel, finoman díszített pavilonjaival és pompázatos kertjeivel, mai látogatói legnagyobb örömére.

Aranytemplom, Amritsar

A világ egyik legszebb temploma a szent tó közepén emelkedő, arannyal borított épület – több látogatóval büszkélkedhet, mint a Taj Mahal! Az Aranytemplom a szikh vallás központja, az Ádi Granth, a szikhiek szent írása egy gyémánttal kirakott emelvényen kapott helyet a templom központjában. Az épület négy bejárata a nyitottságot szimbolizálja, számos szentélye a szikh guruknak, szenteknek és mártíroknak állít emléket. Három szent fája szikh szenteknek és történelmi eseményeknek állít emléket. A templom esti fényben a legszebb, ráadásul az esti látogatók megnézhetik a Palki Sahib ceremóniát, amikor a Granth Sahibot, azaz az Ádi Granth-ot tartalmazó ereklyetartót a központi szentélyből a belső oltárra viszik, és elhelyezik a másnap reggeli nyitó ceremóniáig. Az Aranytemplom látogatóinak tiszteletben tartva a szikh kultúrát, a templom területén tilos dohányozniuk, alkoholt vagy húst fogyasztaniuk, a cipőjüket le kell venniük, és a lábukat meg kell mosniuk, és a konzervatív ruházat mellett a fejüket betakarva kell a templomba belépniük...

Amritsar aranytemplom

Goa

A Fonogram 2012 nyertesei

A Magyar Hangfelvétel-kiadók Szövetsége nemrég rendezte meg a magyar zenei élet egyik legkiemelkedőbb eseményét, a Fonogram – Magyar Zenei Díj Gálaestet. A rendezvényen számos kiváló előadó lépett fel, és tizenhét kategóriában átadásra kerültek az előző év legjobb zenei teljesítményeiért járó elismerések, valamint a több évtizedes, kiemelkedő zenei pályafutásért járó életműdíj.

Janicsák Veca és Vastag Csaba

Az év dala a Vastag tesók zeneszáma, azaz Vastag Tamás és Vastag Csaba *Őrizd az álmod* lett. Életműdíjjal Horváth Attila dalszövegíró tüntették ki. A Fonogram Különdíjakat az év énekesnőjeként Janicsák Veca, az év énekeseként Vastag Csaba, az év zenekaraként pedig a Leander kapta.

További díjazottak

Az év magyarországi klasszikus pop-rock albuma kategóriában Bródy János nyert, *Az Illés szekerén* című lemezével. Jelöltek voltak még: Ákos (*Arénakoncert 2011*), Magna Cum Laude (*Belső égés*), Rúzsa Magdi (*Magdeléna Rúzsa: Rúzsa Magdi estjének dalai*) és Zorán (*Körtánc-Kóló*).

Az év külföldi klasszikus pop-rock albuma Nickelback: *Here and now* című albuma lett. Akik ezúttal nem nyertek: Lenny Kravitz (*Black And White America*), Michael Bublé (*Christmas*), Red Hot Chili Peppers (*I'm With You*) és Sting (*Symphonicities*).

Az év magyarországi modern pop-rock albumának a Freshfabrik együttestől a *Morát* kiáltották ki. A díjra esélyes volt még: a Belmondo (*Mikor*), a Gringo Sztár (*Pálinka Sunrise*), Király Viktor (*Solo*), Kowalsky meg a Vega (*Az évtized lemeze*), és a Supernem (*Tudomány-fantasztikus Pop*).

Az év külföldi modern pop-rock albuma Adele nagy sikerű 21 című lemeze lett. Akik lemaradtak: Beyoncé (4), Bruno Mars (*Doo-Wops & Hooligans*), Lady Gaga (*Born This Way*) és a Maroon 5 (*Hands All Over*).

Az év magyarországi alternatív albumának kategóriáját a Kiscsillag együttes a *Néniket a bácsiknak!* című lemeze nyerte meg. Maguk mögé utasították a Mocsok 1 *Kölykök: Meztőláb*, a Neo: *The Picture*, az Óriás: *Példák hullámokra*, valamint a Quimby: *Instant szeánsz* című albumát.

Horváth Attila

Az év külföldi alternatív albuma díjat a Kasabian *Velociraptor!* című lemeze kapta. Lemaradt az Arctic Monkeys (*Suck It And See*), Björk (*Biophilia*), Florence + The Machine (*Ceremonials*), Foster The People (*Torches*) és a White Lies (*Ritual*).

Az év magyarországi elektronikus zenei produkciója a Yonderboi lett, lehangya a Brains, a Compact Disco, Fábrián Juli & Zoonhacker és a Stereo Palma formációkat.

Az év külföldi elektronikus zenei produkciója Skrillex, aki nagy neveket hagyott le: David Guettát, Depeche Mode-t, Martin Solveig-t, és Pitbullt.

Az év magyarországi hard rock vagy heavy metal albuma a The Idoru: *Time* című lemeze:

Ozone Mama

Jelöltek voltak még: a *Depresszió (Vízválasztó)*, Moby Dick (*A holnapok ravatalán*), *Subscribe (Bookmarks)* és a *Turbo (Lost Measure)*.

Az év külföldi hard rock vagy heavy metal albuma a Foo Fighters *Wasting Light* című albuma lett. Ezzel lehangya a *Dream Thetart (Dramatic Turn Of Events)*, az *Evanescence (Evanescence)*, a *Mastodon (The Hunter)* és a *Megadeth (Th1rt3en)* rockegyütteseket.

Leander

Az év magyarországi szórakoztató zenei albumának Szenes Iván: *Hosszú az a nap* című lemezét választották. A díjra esélyesek voltak még: az *Apostol (Szívek dallama)*, a *Budapest bár (Hoppá!)*, a *Fivérek (Luxus tangó)*, valamint a *Maszcura* és a *tücsökraj (Pesti nők)*.

Az év magyarországi gyermekalbuma Halász Judit: *Apa figyelj rám* című lemeze lett. Lemaradt a *Buborék (Zenébe zárt világ)*, Farkasházi Réka (*Hajnali csillag peremén*), Kardos-Horváth János (*Földlakó*) és a *Napvirág (Nevet a Föld)*.

Az év magyarországi felfedezettje az *Ozone Mama*, de lehetett volna akár *Baricz Gergő*, *Kállay Saunders András*, *Kocsis Tibor*, *Leander* vagy *Muri Enikő* is.

Az év magyarországi dzsesszalbuma Alapi István: *niXFactor* című albuma. Ezúttal nem nyert a *Dresch Quartet (Fuhun)*, *Fábrián Juli & Sárík Péter (Feel Harmony)*, *Harcza Veronika (Lámpafény)* és a *Váczi Eszter Quartet (Eszter kertje)*.

Az év magyarországi nép- vagy világzenei albumának járó díjat a *Kerekes Band: What The Folk?!* című lemeze kapta meg. Jelöltek voltak még a *Besh O Drom (Kertünk alatt)*, a *Csik zenekar (Lélekképek)*, a *Holdviola (Vándorfecske)* és az *Ocho Macho (Online a világ)*.

Az év magyarországi klasszikus vagy kortárs komolyzenei albuma a *Hortobágyi László-Gáyan Uttejak Orchesterától az Entransociety* lett. Jelöltek voltak még *Bánkóvi Gyula (A fény felé)*, *Hárs Viktor (Cloudsound)*, *Ligeti and Kurtág (At Carnegie Hall)*, valamint a *Liszt (vezényel: Kocsis Zoltán) – Les Préludes, Magyar Fantázia, Amit a hegyen hallani albumok*.

Összeállította: L. M.

Megmentette egy ló

Johnny Depp leesett egy lóról a The Lone Ranger forgatásán, de végül az állat segítette rajta. A színész a következőképpen osztályozta az esését:

– Elég sok filmben ültem már lóháton, és volt egy-két esésem is, de eddig ez a legdurvább. Szerencse, hogy ép bőrrrel megúsztam. A Scout nevű lóval jó kapcsolatot alakítottam ki, és nem rajta múltott, hogy csúnyán leestem. Miután azonban húsz méteren keresztül húzott, átugrott fölöttem, és kiszabadított a hátsó lábaival. Az ő lélekjelenléte nagyobb volt az enyémnél – mondta.

Johnny Depp már nem először kerül életveszélyes helyzetbe, nem is oly rég, tavaly nyáron, hajszál híján lezuhant a repülőgépe. Habár a színész a pályája során sok Tim Burton-filmben játszott, a The Lone Rangert mégsem Tim, hanem Gore Verbinski rendezte. Ezek az esetek viszont lehetséges, hogy ráébresztették a színészt a véletlenek esetleges szerencsétlen fordulataira, és nyilvánosan is hálát adott rendező barátjának, Tim Burtonnak:

– Tim mindig mellettem állt, ha mélypon-tom voltam, akkor is. Ha ő nem lenne, bizonyára csak harmadosztályú horrorfilmekben játszanék – állítja a színész, aki legutóbb Tim Burton Éjszotét árnyék című filmjében alakította Barnabás vámpírt.

A komolytalan Aguilera

Christina Aguilera is részt vett a The Voice Amerikai tehetségkutató második szériájában, de teljesen kikészítette a stábot is, és a szervezőket is. A sztár folyamatosan elkésett a forgatásokról, sőt az is előfordult, hogy két órával a megbeszélte kezdési időpont után libbent be hetykén a stúdióba. Először olyan hírek kaptak szárnyra, miszerint a harmadik szériában már nem kérnek belőle, de úgy tűnik meggondolták magukat, és inkább pénzbüntetéssel sújtják az énekesnő esetleges leendő komolytalan hozzáállását. Annyi pénzt fizetnének meg vele szerződészegés miatt,

amitől talán egy kicsit összeszedi magát, és komolyabban veszi majd a munkáját. A pontos összegről nincs információ, de állítólag tetemes.

Stúdióba vonultak

One Direction egy hírrel örvendeztetette meg a rajongóit. Bejelentették ugyanis, hogy új albumon dolgoznak, és egy stockholmi stúdióba vonultak felvenni az új dalaikat. A srácok közül Niall Horan tudatta a nyilvánossággal, hogy készül az új album. Mézesmadzagnak hozzátette, hogy remek nap virradt rá-

juk, tele vannak ötletekkel, és jól érzik magukat a stúdióban. Egyébként is hiányzott nekik a stúdiómunka, hiszen már régen dolgoztak ott. Elmondása szerint az új dalok ütősek lesznek. A fiúk első albuma, az Up All Night még mindig hatalmas népszerűségnek örvend, így természetesen nagyok az elvárások a készülő másodikkal szemben is.

esküvő a sajátja, így valószínűleg véget ér Barney csajoszos korszaka.

Harris úgy írja le Barneyt, mint aki „szeret létrehozni hülye helyzeteket, majd visszavonulni, és végignézni, ahogy a probléma megoldódik”. A sorozatban Barney egy nőcsábász, aki majdnem mindig öltönyt visel, szereti az apakomplexusban szenvedő lányokat, és mindenkire rákényszeríti a véleményét.

(Poszterünket Virág Péter olvasónk kérte)

POSZTERÜNKHÖZ

Így jártam az anyáttal

Barney Stinson (akit Neil Patrick Harris személyesít meg) az egyik az öt főszereplő közül az Így jártam anyáttal című sorozatban. Ellentétben a legjobb barátjával, Ted Mosbyval (aki minden egyes esetben kijavítja Barneyt, hogy ez nem kölcsönös, mert Ted legjobb barátja Marshall Eriksen), aki csak várja a nagy öt, Barney sok stratégiát dolgoz ki, hogy barátját lányokkal ismertesse meg. A sorozat néhány évadján keresztül a főszereplők közül 4 kapcsolatban élt, ahogy Ted elkezdett járni Robin Sherbatskyval, és

Ted szobatársa Marshall eljegyezte (majd később el is vette) Lily Aldrint. Ezáltal Barney lett az egyedüli szingli karakter, és ezért, Neil Patrick Harris szerint, Barney neheztelt rájuk. Ám Barney a harmadik évadban összejött Robinnal, miután gyengéd érzései támadtak a lány iránt, amit végül a negyedik évad végére siker koronázott. Azonban szerelmük nem tartott sokáig, mindketten elhanyagolták magukat, így szakítottak. Barney a hatodik évadban ismét szerelmes lesz, de az évad végére kiderül, hogy a nyitó részben szereplő

A csend és nyugalom oázisa

A Kátai-tanya ideális szálláshely azok számára, akik meg szeretnék ismerni Vajdaság tájait és városait, ugyanis Kishegyes

és a tanya földrajzilag a tartomány közepén (félúton Szabadka és Újvidék között, a Krivaj-patak partján) helyezkedik el, így a legtávolabbi pontok is gyorsan és könnyen megközelíthetők innen.

Maga a „tanya” 1995 óta működik, és mára 70 fő elszállásolására alkalmas (2, 4, 6 vagy 8 ágyas szobákban). A két ebédlő közel 180 férőhelyes. A tanya területén található még egy amfiteátrum, mely konferenciák lebonyolítására alkalmas; kapacitása 200 fő. A vendégek

szórakoztatására több jól felszerelt és biztonságos játszótér, valamint egy gazdasági udvar (háziállatokkal) is rendelkezésre áll.

Programjaink nagyon sokszínűek: vendégeink a kézműves foglalkozások, hagyományörző foglalkozások, természetismereti foglalkozások, lovaglás, szamaragolás, sétakocsikázás, fejtörő játékok, tréfás vetélkedők közül választhatnak, de az esti programok és a játszótérek nyújtotta szieszta is élményekben gazdag napot nyújt. A természetjárás, az ökotúrás és a gyógynövénygyűjtés mellett az évszaknak megfelelően az ide látogatók akár szánkozhatnak vagy korcsolyázhatnak is.

A nyár folyamán a gyermekek választhatnak a táboraink közül (Firka tábor, Zöld tábor, Kézműves tábor, Angol tábor). A tanyától 1,5 kilométerre lévő Pékmúzeum, ahol a vendégeink maguk süthetik meg a kürtöskalácsot, és a tópart is (horgászásra és fürdésre egyaránt alkalmas) nagyszerű kirándulási lehetőséget nyújt. A hagyományok iránt érdeklődőknek a Mesterségek Házában található tárlatot ajánljuk.

A kishegyesi KÁTAI-TANYA 2012-es nyári programjánlata:

- Június 25–30.: Sport tábor (érdeklődni: 064/33-40-925)
 - Július 9–14.: Kézműves tábor (általános iskolásoknak)
 - Július 23–28.: Angol nyelvi tábor (általános iskolásoknak) és Lovas tábor (10–14 éveseknek)
 - Júli 30.–augusztus 4.: Firka tábor (általános iskolásoknak), Fényképészeti tábor (általános iskolásoknak) és Lovas tábor (15 éven felülieknek)
 - Augusztus 13–18.: Szép szó tábor
 - Augusztus 20–25.: Zöld tábor (általános iskolásoknak)
- További részletek iránt itt tudtok érdeklődni: 024/731-222

NYEREMÉNYSZELVÉNY 1.

Szeretnék nyerni egy KÉTSZEMÉLYES részvételi jogot a KÁTAI-TANYA egyik táborába (szobában lakós!):

(Írd ide, melyikbe)

(Nevem)

(Írányítószám, helységnév)

(Otthoni cím: utca, házszám)

(Elérhetőség: e-mail, vezeték és/vagy mobiltelefon)

OLVASHATÓAN, NYOMTATOTT BETŰKKEL TÖLTSD KI!
Az olvashatatlan szelvény akkor is szemébe kerül, ha te nyertél volna!

NYEREMÉNYSZELVÉNY 2.

Szeretnék nyerni egy KÉTSZEMÉLYES részvételi jogot az egyik PACSÉRI táborba (sátorozós!), lásd hátsó oldalunkon:

(Írd ide, melyikbe)

(Nevem)

(Írányítószám, helységnév)

(Otthoni cím: utca, házszám)

(Elérhetőség: e-mail, vezeték és/vagy mobiltelefon)

OLVASHATÓAN, NYOMTATOTT BETŰKKEL TÖLTSD KI!
Az olvashatatlan szelvény akkor is szemébe kerül, ha te nyertél volna!

Küldd be mielőbb ide: Jó Pajtás (TÁBOROZÁST AKAROK NYERNI), 21000 NOVI SAD, Vojvode Mišića 1.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

65 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. megbízott igazgatója: **Bordás Győző** ■ A Magyar Szó napilap megbízott főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária, † Barácius Zoltán ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info